

COVID-19

**INFORME DE MESURES DEL
SECTOR TURÍSTIC
MERCATS EMISSORS DE TURISME**

Data de l'informe: 9/6/2020

Data de l'informe: 9/6/2020

Aquest document detalla l'estat dels mercats emissors de turisme el 5 de juny de 2020. S'ha de tenir en compte que en les circumstàncies actuals la informació canvia constantment. En aquest informe s'assenyalen les restriccions de moviments i les mesures preses al sector turístic de cada mercat.

És un document d'elaboració pròpia, i els mercats implicats en aquest informe són els següents:

EUROPA. Alemanya, Bèlgica, Espanya, França, Itàlia, Irlanda, Israel, Països Baixos, Països nòrdics, Portugal, Regne Unit i Rússia.

AMÈRICA. Argentina, Brasil i Estats Units.

ÀSIA. Àsia-Pacífic i Xina.

MERCAT: ALEMANYA I EUROPA CENTRAL

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Alemanya seguirà aplicant, de moment fins al 15 de juny de 2020, les restriccions acordades pels caps d'estat i de govern de la UE el 17 de març de 2020 per a viatges que tinguin com a objecte entrar a l'espai Schengen. Poden entrar al país:

1. Nacionals dels estats membres de la UE i dels estats associats de Schengen, així com també els seus familiars, i nacionals de la Gran Bretanya, Islàndia, Liechtenstein, Noruega i Suïssa, i els seus familiars, que entrin amb motiu de trànsit cap al seu país d'origen o de residència habitual, sempre que no hi hagi cap altra ruta alternativa.
2. Nacionals de tercers estats amb dret de permanència de llarga durada en un estat membre de la UE o els estats esmentats (amb títol de permanència o visat a llarg termini, per exemple per motius d'estudis o per accedir a una ocupació), sempre que estiguin de tornada al seu lloc de residència habitual.
3. Nacionals de tercers estats que exerceixin les denominades "funcions o necessitats essencials", que segons el que s'ha acordat abasta les persones següents:
  - o personal del sector de la salut i la investigació sanitària, i professionals d'infermeria,
  - o treballadors transfronterers, personal encarregat de transport relacionat amb la circulació de mercaderies i altres sectors necessaris,
  - o diplomàtics, col·laboradors d'organismes internacionals, personal militar, ajudants humanitaris que estiguin en l'exercici de les seves funcions,
  - o passatgers en trànsit,
  - o passatgers que viatgin per motius familiars imperatius,
  - o persones que necessitin protecció internacional o per altres motius humanitaris.

Mesures per al coronavirus a l'Europa central:

	Alemanya	Àustria	Suïssa	Polònia	República Txeca	Eslovàquia	Hongria
Confinament obligatori	No	No	No	No	No	No	No
Aplicació de lleis d'excepció	Sí, la Llei de protecció de la població en cas de situació de pandèmia d'importància nacional i l'Ordenança sobre la desviació del codi d'aprovació per a metges en situació de pandèmia d'importància nacional (entre d'altres).	Sí	Sí. El Consell Federal classifica la situació a Suïssa com una situació excepcional d'acord amb la Llei epidèmica.	Sí	L'estat d'emergència s'ha acabat.	Sí. El Govern eslovac ha declarat un estat d'emergència a excepcional. Això permet que el país desplegui mesures de crisi ràpidament sense procediments burocràtics.	Sí. S'ha produït un estat d'alarma nacional a Hongria, que permet a l'administració introduir mesures extraordinàries i suspendre lleis fins al 20 de juny.

	Alemanya	Àustria	Suïssa	Polònia	República Txeca	Eslovàquia	Hongria
Fronteres tancades	Fronteres majoritàriament tancades. Obertura planejada per al 15 de juny.	Fronteres majoritàriament tancades. Obertura planejada per al 15 de juny.	Fronteres majoritàriament tancades. Obertura planejada per al 15 de juny.	L'entrada a Polònia en els passos fronterers amb Alemanya, la República Txeca, Lituània i Eslovàquia només és possible per als estrangers en casos excepcionals. A més, els controls fronterers es van tornar a introduir durant un període de temps limitat i nombrosos passos d'Alemanya a Polònia s'han tancat completament.	Tots els estrangers sense residència a la República Txeca estan subjectes a una prohibició general d'entrada (amb excepcions per a treballadors fronterers i d'altres).	Implementació de controls fronterers, entrada només per a persones residents a Eslovàquia, amb permís de residència temporal i treballadors fronterers.	Els controls fronterers s'han reintroduït a les fronteres internes de Schengen amb Eslovènia i Àustria. Hongria actualment permet l'entrada només a ciutadans hongaresos que poden acreditar la residència permanent a Hongria.
Prohibició de viatges dins el país	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.	Els viatges dins el país no estan prohibits.
Restricció de reunió, màxim de persones	Es permeten reunions entre un màxim de deu persones en espais públics i sense limitació en espais privats.	No hi ha restricció, però en llocs públics s'ha de mantenir 1 metre de distància.	Es permeten reunions en públic de màxim 30 persones.	No hi ha restricció, però en llocs públics s'han de mantenir 2 metres de distància.	No hi ha restricció, però en llocs públics s'han de mantenir 2 metres de distància.	No hi ha restricció, però en llocs públics s'han de mantenir 2 metres de distància.	No hi ha restricció, però en llocs públics s'ha de mantenir 1,5 metres de distància.
Escoles	Obertura parcial de les escoles a tot el país.	Obertura parcial de les escoles, principalment per a classes pendents de graduació.	Obertura parcial.	Obertura de les escoles primàries i classes pendents de graduació.	Tancades a tot el país.	Escoles primàries obertes.	Les escoles majoritàriament estan tancades (però hi ha excepcions).
Llars d'infants	Obertura parcial.	Tancades a tot el país.	Obertura parcial.	Tancades a tot el país.	Tancades a tot el país.	Obertes.	Obertura parcial.
Restaurants	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries i amb restricció de capacitat.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries i amb restricció de capacitat.	Les terrasses i els jardins de restaurants i cafeteries estan oberts. Oberts parcialment els	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.

	Alemanya	Àustria	Suïssa	Polònia	República Txeca	Eslovàquia	Hongria
					interiors dels restaurants.		
Centres comercials	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts a tot el país.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.	Oberts, però sota estrictes mesures sanitàries.
Serveis de contacte (fisioteràpies, dentistes,...)	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.	Oberts a tot el país.
Estades a 2a residència	Permès.	Permès.	Permès	n/a	Permès.	n/a	n/a
Obligació de sortir amb mascareta de casa	Obligació de portar mascareta al supermercat, transport públic i espais públics si no són a l'aire lliure.	Obligació de portar mascareta al supermercat, transport públic i espais públics si no són a l'aire lliure.	No n'hi ha.	Obligació de portar mascareta en espais públics.	Tots els ciutadans han de portar mascareta en espais tancats, al transport públic i en espais públics quan la distància mínima de 2 metres no es pugui garantir.	Tots els ciutadans han de portar mascareta en espais tancats i en espais públics quan la distància mínima de 2 metres no es pugui garantir.	Obligació de portar mascareta al supermercat, transport públic i en espais públics si no són a l'aire lliure.

Mobilitat

- El 15 de maig es va acordar la reducció gradual de les mesures de distanciament.
- És obligatori l'ús de mascareta en tots els espais públics tancats, el transport públic i els llocs oberts on no hi hagi garantia de distància entre persones, per exemple, als mercats.
- La lliga de futbol es reprèn sense públic als estadis.
- Els esportistes professionals poden tornar a entrenar a l'aire lliure i sense contacte físic.
- Alguns estats federats, per exemple Hessen, permeten l'obertura total de bars, restaurants i terrasses.
- Les botigues de fins a 800 metres quadrats, perruqueries i salons de bellesa poden obrir. Les piscines i saunes resten tancades. Els parcs, zoos i places de joc per a infants tornen a estar oberts, així com museus i galeries d'art.
- Els grans esdeveniments resten prohibits fins al 31 d'agost, com a mínim.
- Des del 4 de maig hi ha classes presencials a les escoles amb pocs alumnes.
- Pel que fa als viatges entre els lands, alguns ho permeten, i d'altres, no. Els viatges en autobús de llarga distància estan prohibits.

- Pel que fa a l'hostaleria, cada land aplica la seva pròpia regulació. A Berlín, per exemple, a partir del 25 de maig els hotels tenen permès l'allotjament per motius turístics.

A partir de mitjan juny s'aixecarà a Alemanya la recomanació de no viatjar per a 31 països europeus, inclosos els 26 països de la UE. La majoria de companyies aèries han anunciat la tornada escalonada de la seva activitat. Malauradament, 2 de cada 3 operadors turístics i agències de viatges alemanyes estan en risc de fallida.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- El Gabinet federal vol preparar-se per a l'aixecament de la restricció de viatges imposada per a 31 estats europeus a partir del 15 de juny. El Govern federal té la intenció de pressionar d'ara endavant amb les negociacions amb els països més importants per a les vacances alemanyes. La decisió final sobre l'aixecament de l'avís de viatges s'ha de fer posteriorment al 15 de juny. Entre els països per als quals s'ha d'aixecar l'avertiment de viatges, a més dels 26 països de la UE, el Regne Unit, que ha sortit de la UE, i els quatre estats de l'àrea Schengen que no són membres de la UE, hi ha Islàndia, Noruega, Suïssa i Liechtenstein. El Govern federal encara no ha decidit com tractar amb els països de fora de la UE.
- Pel que fa a les ganes de viatjar dels alemanys aquest any, una nova enquesta sobre el comportament de viatges, realitzada aquesta última setmana, afirma que la crisi del coronavirus ha fet disminuir el desig de viatjar dels alemanys, fins i tot si els viatges a l'estranger tornen a ser possibles a partir de mitjan juny. Només el 17% dels alemanys vol fer les maletes immediatament després de les relaxacions de les mesures. Segons l'enquesta, "la meitat dels enquestats vol esperar que totes les ofertes estiguin novament disponibles als territoris, i el 22% vol posposar el seu viatge fins que hi hagi una vacuna per al coronavirus i sigui possible viatjar amb normalitat i gaudir de les destinacions sense restriccions. La protecció contra el virus és, amb diferència, el factor més important per decidir-se a viatjar a una destinació, seguit d'unes condicions de cancel·lació flexibles, el nombre d'infeccions al territori, la situació financera personal i, en cinquè lloc, el preu del viatge".
- Un altra tendència observada aquest any al mercat alemany és la preferència per estiuajar al litoral del mateix país. Segons l'informe, alguns operadors turístics han inclòs o incrementat la seva oferta d'allotjaments a Alemanya, i alguns establiments de les costes alemanyes ja han confirmat que estan complets al màxim, seguint les capacitats permeses, i que registren un augment en el nombre de nits respecte als estius anteriors.

Aviació

La majoria de les companyies aèries mostren una tornada escalonada cap a la normalitat a partir de la segona meitat de juny.

- **Lufthansa** ha incrementat notablement el nombre de vols a partir del 15 de juny, que és fins quan el Ministeri d'Exteriors alemany ha recomanat no viatjar. Està previst que 160 avions de Lufthansa, Eurowings, Austrian i Swiss tornin a operar entre Espanya i Alemanya.
- **Eurowings** reprendrà connexions al juny i anuncia una nova connexió d'Hamburg a Barcelona.
- **Ryanair** anuncia que reprendrà l'activitat al principi de juliol. El proper hivern i l'estiu del 2021 s'espera que la companyia voli al 80% de la seva capacitat.

El consell d'administració de Lufthansa va acceptar finalment l'acord entre Alemanya i la Comissió Europea per aprovar el rescat governamental de 9.000 milions d'euros del Fons d'Estabilització Econòmica (FSM) de l'Estat ederal alemany, que disposarà d'una participació en l'aerolínia del 20% i 2 llocs a la seva junta, que podran augmentar fins al 25% més una acció en cas d'una oferta d'adquisició hostil. L'acord converteix el Govern alemany en el major accionista de la companyia, tot i que encara el Grup Lufthansa i el regulador de la competència de la Comissió Europea han de donar llum verda a l'acord. A més a més, Lufthansa està obligada a transferir en cadascun dels aeroports on opera fins a 24 drets de pista a competidors, és a dir, 3 drets a enlairar-se i aterrar per avió i dia, per a una destinació de fins a 4 avions.

L'aeroport de Zuric ha desenvolupat un concepte d'higiene i protecció juntament amb Swiss International Airlines, Swissport i la policia cantonal de Zuric per tal de protegir els empleats i passatgers, tant a terra com a l'aire de la millor manera possible. En principi, les recomanacions generals de l'Oficina Federal de Salut Pública (l'FOPH _Federal Office of Public Health) s'apliquen als passatgers. L'aeroport de Zuric ha decidit augmentar els intervals de neteja en els edificis i utilitza un robot de neteja per donar suport al personal. Al llarg del camí del passatger, s'instal·len 200 dispensadors de desinfecció, es munten els panells de plexiglàs en tots els interruptors i les marques a terra per recordar la distància són sempre presents. Si la distància no es pot mantenir, es recomana encaridament portar una màscara protectora, però no hi ha cap obligació.

Operadors turístics, agències i creuers

- A causa de la situació sanitària actual i les condicions de viatge limitades, les línies de creuers continuaran amb la interrupció del seu programa de viatges fins al juliol. Alguns no reprendran els viatges fins a la tardor. En moltes destinacions freqüents, la normativa de turisme internacional encara no està totalment clarificada pel que fa als processos de coordinació i en les condicions concretes per tornar a la normalitat.
- La cadena de supermercats Lidl està deixant de funcionar com a operador turístic i només actuarà com a agent de vacances, en el futur. El funcionament dels seus operadors turístics, JT Touristik i Lidl Holidays, serà completament discontinu a partir del 31 d'octubre de 2020. El portal lidl-reisen.de es conservarà, però en el futur només es comercialitzaran les ofertes dels organitzadors del soci i hi intervindran allà.
- Segons una enquesta realitzada per l'Associació Alemanya de Viatges, que ja xifra les pèrdues en el sector fins a mitjan juny en 10.800 milions d'euros, 2 de cada 3 operadors turístics i agències de viatges es veuen en risc de fallida.
- L'operador turístic TUI ha promès una comissió del 13% als seus associats en noves reserves. Aquesta comissió s'aplicarà a les reserves TUI Value i Gebeco. Per a les agències que no reservin productes TUI, la comissió serà del 12%.

Mercats de l'Europa central

Els hotels d'Àustria poden tornar a obrir. Des del 29 de maig, la indústria hotelera a Àustria té permès obrir de nou, però en condicions estrictes; per exemple, els hostes de les zones generalment accessibles han de mantenir una distància d'almenys 1 metre d'altres persones que no viuen a la casa comuna o no pertanyen al grup d'hostes en la unitat d'allotjament comú. S'ha de dur mascareta a totes les zones d'entrada i a la

recepció. A més, totes les instal·lacions d'oci poden tornar a obrir i es permeten esdeveniments culturals amb precaució.

Una enquesta d'Hotellerie Suisse als seus hotels mostra que els canals de reserva en línia continuen creixent. Es va generar un augment del 0,7% respecte a l'any anterior en les reserves en temps real a través de canals en línia (40,7%). Les reserves aèries (OTA) han augmentat del 0,6% respecte a l'any anterior. Per contrarestar aquest sistema, cada cop són més els hotels que ofereixen reserva directa a través d'internet: el 85% dels enquestats ofereix descomptes, avantatges i ofertes addicionals per als que ho facin.

La fira de Berna ha signat contractes de capitalització amb quatre empreses que representen el 45% del capital social de l'empresa. Els nous accionistes són Berner Unternehmen Mobiliar, Visana Beteiligungen AG, Securitas Group, i el proveïdor de serveis immobiliaris HRS Real Estate AG. Amb aquesta inversió es pretén desenvolupar els àmbits estratègics de l'empresa, així com reconstruir la sala d'esdeveniments del recinte.

MERCAT: BÈLGICA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

- Una de les mesures adoptades pel Consell Nacional de Seguretat (*Conseil National de Sécurité*) per combatre la pandèmia va ser la prohibició dels viatges a l'estranger (exceptuant viatges per motius essencials). La mesura ha estat revisada recentment i **des del 30 de maig estan autoritzats els viatges als països veïns per visitar familiars**, a excepció de França (és a dir, als Països baixos, Alemanya, Luxemburg i al Regne Unit). De manera recíproca, s'autoritza l'entrada a Bèlgica dels habitants d'aquests 4 països pels mateixos motius.
- Als ciutadans belgues en territori espanyol que es troben amb dificultats per tornar al seu país, se'ls recomana seguir les [informacions del Ministeri d'Afers Exteriors](#) pel que fa al possible retorn a Bèlgica (connexió possible per carretera; connexió per tren actualment interrompuda; connexió aèria regular interrompuda, però possible amb escala) o sol·licitar assistència consular a través de www.travellersonline.diplomatie.be.
- Connexions aèries. Situació i perspectiva
  - Aeroport de Brussel·les: operatiu per a vols de repatriació i càrrega.
  - Aeroport de Charleroi: tancat (reobertura progressiva a partir del 15 de juny).
  - Aeroports d'Anvers i Ostende-Bruges: tancats (cap previsió).
  - Companyies aèries: Brussels Airlines anuncia la represa progressiva de l'activitat el 15 de juny; TUIFly, el 18 de juny, i Vueling i Ryanair, al principi de juliol.
- Operadors turístics. Situació i perspectiva
  - Alguns operadors turístics anuncien la represa de l'activitat durant el mes de juny, alineant-se amb el que anuncien les línies aèries. És el cas de TUI, Sunweb, Pegase, VOS Travel o Lauwers. Transeurope gestiona reserves amb sortida a partir de l'1 de juliol, però per a viatges només en avió o tren cal esperar a l'1 de setembre. Altres, com Caractère o Joker no s'aventuren amb cap data. En tot cas, els seus programes quedaran supeditats al restabliment de connexions i serveis hotelers, i a la possibilitat de garantir la seguretat sanitària.
  - Els operadors turístics adapten la seva oferta incorporant programes de proximitat; és el cas de TUI Belgium i Sunweb, amb propostes 'a prop de casa'; Relais & Châteaux amb una nova ruta de plaer (*Route du bonheur*) entre Bèlgica i Luxemburg, o connexions amb propostes de *glamping* a les Ardenes. També posen el focus en les 'vacances de tardor'.

Mobilitat

- El Consell Nacional de Seguretat va adoptar una estratègia de **desconfinament per etapes, que es va iniciar el 4 de maig**. Preveu la represa gradual de la mobilitat, del contacte social i de l'activitat econòmica.
- El 8 de juny s'enceta la 3a fase, en la qual s'eliminen la majoria de restriccions; només continuen prohibides les activitats amb contacte físic molt proper o les concentracions massives.
- Durant aquesta 3a fase, en concret **a partir del 15 de juny, s'autoritzen els viatges a/des de països de la UE i d'altres de l'espai Schengen** (Suïssa, Liechtenstein, Islàndia i Noruega). Cal comprovar, però, si el país de destinació permet l'entrada de viatgers estrangers o provinents de Bèlgica (informació disponible al web del [Ministeri d'Afers Estrangers](#)).

<ul style="list-style-type: none"> - Llançament de la campanya massiva de detecció + <i>seguiment</i> de persones infectades. - Màscara obligatòria en transports en comú. <ul style="list-style-type: none"> - Represa d'activitats d'indústries i serveis B2B. ▪ Sortides per fer exercici o esport*: <ul style="list-style-type: none"> - amb persones del nucli familiar; - amb 2 persones, mantenint la distància (1,5 m). *esport a l'aire lliure, sense contacte (tenis, golf, caiac, atletisme...) - - - - - ▪ Represa d'activitats dels comerç i serveis B2C, excepte els que impliquen contacte físic (p. e., perruqueries). ▪ Trobades en domicilis particulars (màx. 4 persones). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Represa d'activitats del comerç i serveis B2C amb contacte físic ▪ (a excepció de sales d'esport i casinos). ▪ Pràctica d'esports a l'aire lliure (esports d'equip i en grup). ▪ Represa parcial d'activitat a escoles (màx. 3 nivells/dia; màx. 10 alumnes/classe; màscara obligatòria per >12 anys i professors). ▪ Represa d'activitat a escoles bressol a partir del 2 de juny, sense restriccions. ▪ Reobertura de museus, biblioteques i mercats. ▪ Desplaçaments a segona residència a partir del 21 de maig ▪ Viatges a països veïns per a visites familiars autoritzats a partir del 30 de maig. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Educació: repesa d'activitat de l'escola primària. ▪ Esports: represa d'activitats esportives i reobertura de sales d'esport d'acord amb els protocols (a excepció d'esports de contacte, centres de benestar <i>_wellness_</i> i piscines). ▪ Sector horeca: reobertura d'acord amb els protocols (1,5 m entre taules; 10 persones/taula; ús de mascareta per a cambriers; hora tancament: 1 h) (a excepció de casinos, sales de banquets i discoteques). ▪ Trobades en domicilis particulars o per fer activitats de grup (màx. 10 persones). ▪ Viatges dins del país. ▪ Viatges fora del país, dins la UE i l'espai Schengen, a partir del 15 de juny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sector horeca: reobertura de casinos, sales de banquets amb 50 persones màxim (1 de juliol) i discoteques (31 d'agost). ▪ Esports: represa d'activitats esportives d'acord amb els protocols i amb públic de 200 persones màxim. ▪ Cultura: represa d'activitats culturals amb públic i reobertura de cinemes amb 200 persones màxim (1 de juliol). ▪ Festivitats i celebracions locals (1 d'agost). ▪ Els grans esdeveniments: continuen prohibits fins al 31 d'agost.
--	--	--	---

Detall sobre el llançament de la 3a fase i de les fases 4 i 5: centredecrise.be.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- Mesures adoptades

- I. A petició del sector, el 20 març el Govern belga va aprovar com a mesura excepcional la utilització de [bons en el cas d'anul·lacions de viatges a causa de la COVID-19](#) per tal de limitar problemes de tresoreria dels organitzadors de viatges.

Els bons que no hagin estat utilitzats pel consumidor durant l'any següent a la data d'emissió hauran de ser reemborsats si el consumidor ho demana. L'organitzador del viatge tindrà un termini de 6 mesos per fer-ho.
- II. El sector turístic ha estat inclòs entre els sectors d'activitat que tenen accés a les mesures d'ajuda a pimes adoptades en el marc de la crisi de la COVID-19.
- III. Informació i acompanyament a les agències de viatge i a altres organitzadors de viatges:

- consells per a la reobertura d'agències de viatge: [Guide ouverture commerces](#);
- sessions Facebook Live adreçades a agents de viatges;
- formació en màrqueting digital i consells sobre com adaptar els portals web;
- l'oficina de Turespaña a Brussel·les ha difós diversos comunicats de premsa sobre les fases de desconfinament a Espanya, els protocols aplicables a l'activitat turística i l'obertura de fronteres al turisme estranger a partir de l'1 de juliol.

– Mesures en curs de discussió

A conseqüència de les cancel·lacions i de l'absència de vendes, el sector xifra la pèrdua d'oportunitat de negoci en 2.000 milions d'euros i la pèrdua de marge (beneficis) en 396 milions d'euros.

Per fer front a la situació, el sector ha sol·licitat [diverses mesures](#), que encara són objecte de discussió:

- I. La creació d'un [fons de crisi](#) per compensar despeses excepcionals:
  - organització de retorn anticipats dels viatgers;
  - serveis no prestats a causa del retorn anticipat i no reemborsats pels proveïdors locals;
  - manca de marge/guany en les gestions d'anul·lació i reorganització del viatge.

De cara a la constitució d'aquest fons de crisi, el sector està quantificant l'impacte econòmic de la COVID-19 a través d'una [enquesta](#) per recollir l'afectació en termes d'ocupació, costos fixos als quals s'ha de fer front, caiguda d'ingressos, despeses de proveïdors no recuperables, etc. L'import proposat és de 671 milions d'euros.

- II. La pròrroga del sistema de bons fins a final de setembre del 2020;
- III. La pròrroga de les mesures socials (atur temporal) per a treballadors i autònoms del sector turístic fins a final del 2021;
- IV. L'exoneració de les càrregues socials durant 3 anys;
- V. Ajudes específiques a les pimes del sector, com a complement de l'ajuda única de 4.000 € o 5.000 € (segons la regió).
La regió de Flandes proposa, per exemple, un ajut de 160 € per dia de tancament i per agència, incloent-hi també les organitzacions sense ànim de lucre;
- VI. Pla d'ajudes en forma de crèdits amb l'aval de l'Estat a retornar en 5 anys;
- VII. La creació de fons de reserva de cara a situacions de crisi que es puguin produir en el futur, i també per a la reconstrucció del sector;
- VIII. La revisió urgent de la Llei de viatges combinats.

El sector també demana que Bèlgica pugui tenir accés als ajuts que la UE mobilitzarà en benefici del sector turístic dels estats membres.

La regió de Valònia proposa també un [Programa de suport d'urgència](#) per al sector turístic, dotat amb 6,5 milions d'euros destinats a 6 mesures concretes:

- subvencions a allotjaments i atraccions per a la posada en marxa de les mesures sanitàries obligatòries (3,23 milions d'euros);
- ajudes per al manteniment de les atraccions turístiques durant els mesos d'inactivitat (entre 1.000 € i 200.000 €);
- ajudes a les organitzacions de turisme social (830.000 €);
- subvencions a organitzadors d'esdeveniments d'àmbit regional (entre 6.000 € i 25.000 €);
- subvencions a oficines de turisme i reforç de la campanya de promoció de Valònia com a destinació de turisme de proximitat per a l'estiu del 2020.

MERCAT: ESPANYA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

L'ordre [INT/409/2020](#), de 14 de maig, prorroga fins al 15 de juny el tancament de fronteres d'Espanya i l'aplicació de restriccions temporals de viatges no imprescindibles des de tercers països a la Unió Europea.

Transport aeri. Es preveu que juliol sigui el mes de la desescalada de les aerolínies.

- [Iberia](#). A partir de l'1 de juliol, reprendrà el seu programa de vols de radi curt i mitjà. Operarà en un mínim de 40 destinacions a Espanya i Europa al juliol i en 53 a l'agost (21%-35% de la seva capacitat). A Espanya, Iberia oferirà vols entre Madrid i 16 destinacions peninsulars, per a més informació podeu veure la imatge següent (pla de rutes a Espanya).

Font: Iberia

- [Vueling](#). La companyia preveu reprendre, des de final de juny i durant juliol, fins a 88 rutes domèstiques des de les principals bases operatives, començant per la seva seu principal a Barcelona, i també a Sevilla, Màlaga, Alacant, Bilbao, Mallorca, Eivissa, Gran Canària i Tenerife.
- [Air Europa](#). Obertura del mercat interior el 22 de juny, i reprendrà més operacions el juliol, inicialment els seus vols entre la Península i Balears i Canàries. Des de principi de juliol, augmentarà de forma progressiva la seva xarxa de connexió entre la Península i les illes, i reactivarà també part de les seves rutes peninsulars, operant en un vol diari, d'anar i tornar, entre Madrid i Barcelona, Bilbao, Vigo, la Corunya, València, Alacant i Màlaga, respectivament; així com entre aquesta última ciutat i Melilla ([Hosteltur](#)).

Transport ferroviari

- Renfe ha llançat recentment la seva [nova oferta comercial de l'1 al 14 de juny](#) (places limitades en els trens AVE i de llarga distància al 50%). L'ús de mascaretes segueix sent obligatori.

CONNEXIONS FERROVIÀRIES ACTUALMENT DISPONIBLES

BCN-MADRID	4 trens al dia entre setmana i 3 els caps de setmana (AVE)
BCN-BILBAO	Dilluns / dimarts / dimecres, 1 tren al dia (Alvia)
BCN-SEVILLA	1 tren al dia (AVE)
BCN-SARAGOSSA	Connexions AVE, Alvia, regional exprés i Aval mitja distància diaris
BCN-VALÈNCIA	2 Talgo al dia i 3 Euromed

Font. Elaboració pròpia; informació extreta de Renfe, última actualització 3/6/2020

Transport marítim

- Es manté la restricció d'entrada als vaixells de passatge (creuers), vigent des del 13 de març de 2020, fins a la finalització de l'estat d'alarma ([Ordre TMA/419/2020](#), de 18 de maig).

Mobilitat

L'article 7 del [Reial decret 463/2020](#) estableix les restriccions de mobilitat durant la vigència de l'estat d'alarma, prorrogat fins al 7 de juny. L'estat d'alarma està prorrogat fins al 21 de juny, moment per al qual s'ha anunciat la reactivació de la mobilitat entre províncies, sempre que estiguin en fase 3 i, per tant, la reactivació del turisme nacional ([La Moncloa](#)).

FASES	MESURES
FASE II: INTERMÈDIA	<p>Es planteja l'obertura parcial d'activitats que es mantinguin restringides a la fase I amb limitacions d'aforament. Així mateix, es preveu la represa de la caça i pesca esportiva, la reobertura dels cinemes, teatres, auditoris i espais similars amb butaca preassignada; les visites a monuments i altres equipaments culturals com sales d'exposicions, sales de conferències, tot això amb un terç de l'aforament habitual.</p> <p><u>*Des del dia 1 de juny, el 70% de la població espanyola és a la fase 2.</u></p>
FASE III: AVANÇADA	<p>Es flexibilitza la mobilitat general, si bé es mantindrà la recomanació de l'ús de la màscara fora de la llar i en els transports públics. En l'àmbit comercial, s'ha de limitar l'aforament al 50% i es fixa una distància mínima de 2 m.</p>
NOVA NORMALITAT	<p>Acaben les restriccions socials i econòmiques, però es manté la vigilància epidemiològica, la capacitat reforçada del sistema sanitari i l'autoprotecció de la ciutadania.</p>

* LES DATES CONCRETES I L'EVOLUCIÓ REAL DEPENDRAN DEL COMPORTAMENT I EL CONTROL DE LA PANDÈMIA. EL TEMPS ENTRE CADASCUNA DE LES FASES TINDRÀ UNA DURADA MÍNIMA DE DUES SETMANES, QUE ÉS EL PERÍODE MITJÀ D'INCUBACIÓ DEL VIRUS.
* PER A MÉS INFORMACIÓ SOBRE EL PLA DE DESESCALADA, VEGEU [LA MONCLOA.COM](https://www.moncloa.com)

Font: Elaboració pròpia; informació extreta de La Moncloa

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

El Govern espanyol, a través dels reials decrets llei [7/2020](#) i [8/2020](#), impulsa, respectivament, dos paquets de mesures socioeconòmiques per tal de mitigar l'impacte de la COVID-19.

- A. PRIMER PAQUET DE MESURES ECONÒMIQUES:** [lamoncloa.gob.es](https://www.lamoncloa.gob.es) 12 de març.
- B. SEGON PAQUET DE MESURES ECONÒMIQUES:** [lamoncloa.gob.es](https://www.lamoncloa.gob.es) 17 de març.

A més, el Govern espanyol adopta les mesures següents per mitigar els efectes de la COVID-19 sobre el sector turístic.

- Crèdits ICO de 400 milions d'euros (200 milions d'euros per a afectats de Thomas Cook ampliada, amb 200 milions d'euros addicionals per a les empreses del sector turístic afectades per la COVID-19), actualment esgotats.
- Línia d'aval del Reial decret 8/2020, per import de 100.000 milions d'euros a través de l'ICO. Activació per trams (quatre trams).
  - [Primer tram](#): Activat per acord del Consell de Ministres el 24 de març de 2020.
  - [Segon tram](#): Activat per acord del Consell de Ministres el 10 d'abril de 2020.
  - [Tercer tram](#): Activat per acord del Consell de Ministres el 5 de maig de 2020.
  - [Quart tram](#): Activat per acord del Consell de Ministres el 19 de maig de 2020.
- El Govern prorroga els ERTO per força major fins al 30 de juny, amb el [Reial decret llei 18/2020](#).

- S'amplien les bonificacions a la Seguretat Social per a contractes fixos discontinus que es realitzin entre els mesos de febrer i juny en els sectors del turisme, el comerç i l'hostaleria vinculats a l'activitat turística.
- Flexibilització dels ajornaments del pagament d'impostos durant un període de sis mesos, amb la sol·licitud prèvia, i amb bonificació en els tipus d'interès.
- Moratòria en el pagament de cotitzacions d'autònoms i empreses ([Reial decret llei 14/2020](#), de 14 d'abril).
- Les empreses dedicades a activitats turístiques i a l'hoteleria que generin activitat productiva en els mesos de febrer, març, abril, maig i juny, i que iniciïn o mantinguin d'alta durant el període especificat l'ocupació dels treballadors amb contractes de caràcter fix discontinu, podran aplicar una bonificació del 50% de les quotes empresarials de la Seguretat Social per contingències comunes durant els mesos esmentats, així com també pels conceptes de recaptació conjunta d'atur.
- No aplicació de la regla que regula els buits de mercat (*slots*) de vols per tal que les companyies aèries no en surtin penalitzades de cara a les properes temporades.
- Mesures extraordinàries en suport de l'economia i del treball, de 21 d'abril de 2020, [Reial decret llei 15/2020](#):
  - o Moratòria en el lloguer de locals comercials;
  - o Línia d'aval de l'ICO de 100.000 milions d'euros per permetre cobrir pagarés d'empresa;
  - o S'ajusten les bases imposables dels impostos IRPF i IVA a la situació econòmica (autònoms). IVA segons estimació objectiva que permetrà adaptar, durant l'estat d'alarma, el pagament als ingressos reals. Reducció en el pagament fraccionat d'IVA i IRPF, en què es podran descomptar en cada trimestre els dies de l'estat d'alarma.
- * Més informació a [La Moncloa](#)
- La junta directiva de l'Institut de Qualitat Turística Espanyola (ICTE) ha creat el segell turístic "[Safe Tourism Certified](#)" com a marca de garantia i certificació d'implantació del sistema de prevenció de riscos per a la salut davant de la COVID-19.

PREVISIONS I TENDÈNCIES DEL MERCAT ESPANYOL

La recuperació del mercat turístic interior i local vindrà marcada per la reobertura de la mobilitat entre províncies i per la implantació de mesures higièniques que donin confiança al consumidor, la flexibilitat i l'afectació econòmica de la COVID-19 a la societat espanyola ([Deloitte](#)).

Altres tendències que cal destacar:

- Economia
  - o El 42% dels turistes espanyols gastarà menys en vacances ([YouGov](#)).
  - o Augmenta la preocupació dins el mercat espanyol per la situació econòmica ([Deloitte](#)).
- Seguretat
  - o Espanya és el país amb un índex més elevat de preocupació per la salut personal. No obstant, es preveu que la inquietud en aquest àmbit disminueixi a mesura que s'avanci cap a la recuperació ([Deloitte](#)).
  - o El 32% de les persones que deixaran de viatjar per causa de la COVID-19 han indicat que viatjarien si sabessin que l'allotjament està prenent mesures per evitar contagis. El 70% considera que l'autofacturació és una mesura adequada per evitar contagis ([Abitari](#)).
- Intenció de viatjar / recuperació del turisme

- Diferents estudis, anàlisis i consultes de plataformes de reserves apunten a un canvi de tendència; les últimes setmanes hi ha hagut un increment de cerques i reserves ([Mirai](#)) ([Destinia](#)).
- GESOP: segons els resultats de l'enquesta sobre la intenció de fer una escapada d'oci o unes vacances per part de la població espanyola aquest estiu postpandèmia COVID-19 al voltant del 40% segur o probablement farà vacances o una escapada d'oci.
- GESOP: la intenció de quedar-se a Catalunya entre els catalans i entre la resta dels residents de l'Estat espanyol presenta una tendència a l'alça.
- Demanda
  - Les vacances d'estiu es preveuen sobretot de turisme local i interior on prevaldrà la mobilitat en vehicle propi i a destinacions de proximitat.
  - Es preveu que el sol i la platja seguiran sent un producte demandat pel mercat espanyol (tenint en compte les restriccions que hi pugui haver), però amb un increment de la demanda de propostes de turisme rural, interior i de muntanya, buscant espais a l'aire lliure i menys concorreguts ([Braintrust](#)).
  - Segons les últimes tendències i les dades recollides de diferents mitjans es preveu que adquiriran més rellevància factors i conceptes com ara el turisme tranquil (*slow tourism*) i les propostes sostenibles.
- Els aspectes de seguretat sanitària tindran molt més pes a l'hora d'escollir i reservar el lloc on gaudir de les vacances.
  - Diferents operadors turístics i plataformes de viatges apunten un increment de les vacances.
    - Salut, seguretat i empatia passaran a ser el nou *mantra* per al turisme ([Hosteltur](#)).
    - Reactivar el turisme es basarà en la seguretat, no en abaixar tarifes ([Hosteltur](#)).
  - GESOP: segons l'enquesta d'intencionalitat de viatge dels espanyols, l'hotel és la primera tipologia d'allotjament escollit, seguit de segones residències i cases de familiars i amics, apartaments, turisme rural (aquesta tipologia és on es mostren creixements més alts) i càmpings.

MERCAT: FRANÇA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

- **Les fronteres exteriors de l'espai europeu**, és a dir de la Unió Europea, de l'espai Schengen i del Regne Unit estaran encara **tancades fins a nova ordre**.
- **Dins la Unió Europea**, les restriccions pel que fa les fronteres interiors es mantenen almenys fins al 15 de juny de 2020. Hi haurà una coordinació a nivell europeu per definir l'obertura de les fronteres interiors i es comunicarà a partir d'aquesta data.

Transport aeri

Reobertura de l'aeroport de París-Orly el 26 de juny.

Les connexions entre França i Catalunya:

- Vueling CDG-BCN. Operarà des de l'1 al 21 de juny, 3 vols setmanals (dilluns, divendres i diumenge) i a partir del 22 de juny, 4 vols setmanals (dilluns, dimecres, divendres i diumenge).
- Vueling ORY-BCN. A partir del juliol.
- Air France CDG-BCN. A partir del 5 de juny la companyia oferirà un 1 diari.
- Transavia. La companyia de baix cost d'Air France reactiva els vols entre París i Barcelona a partir del 26 de juny.
- Easyjet. Preveu la reactivació de vols entre París i Barcelona a partir del 15 de juny.
- Volotea. Preveu la reactivació de vols entre Nantes i Estrasburg a Barcelona a partir del 12 de juny.
- Ryanair. Preveu la reactivació del 40% de la seva programació de vols a partir del juliol, que inclourà els vols entre Barcelona i París.

Trens

- Del 19 de març al 21 de juny queden anul·lats els trens entre França i Espanya.
- Igualment estan suprimits fins al 31 d'agost de 2020 els trens següents:
  - Barcelona-París 9700 (sortida a les 6 h) i 9706 (sortida a les 16:10 h)
  - París-Barcelona 9711 (sortida a les 7:11 h) i 9717 (sortida a les 17:08 h)

Mobilitat

França amplia l'estat d'emergència sanitària fins al 24 de juliol.

- A partir del 2 de juny comença la segona fase fins al 22 de juny, mantenint el control geogràfic per departaments (províncies).

Distribució dels departaments segons el color

Tots els departaments són de color verd, a excepció de l'Illa de França, que romandrà taronja. El color verd no significa que el virus ja no hi sigui present, sinó que el virus segueix present en diversos graus per tot el territori, però la propagació està sota control. El color taronja implica la persistència d'un índex d'incidència elevat i una taxa d'hospitalització encara elevada.

© Dades del Ministeri de Solidaritat i de Sanitat 3/6/2020

Què preveu la segona fase del pla de desconfinament?

0. Llibertat de moviments, sense restricció de distància.
1. Tots els comerços oberts (limitació d'aforament per respectar la distància social).
2. Continuació del teletreball i flexibilitat d'horaris, per descongestionar els transports públics.
3. Ús obligatori de màscares en el transport públic.
4. Reobertura, el 2 de juny, de les escoles als departaments de color verd. Als departaments de color taronja la reobertura serà més progressiva. Les colònies infantils obriran a tot el país a partir del 22 de juny.
5. Reobertura, el 2 de juny, dels hotels, restaurants i bars als departaments de color verd. Als departaments de color taronja només es podran obrir les terrasses, amb un metre de separació entre les taules dels locals i màxim 10 persones per taula.
6. Les sales d'espectacle es podran obrir el 2 de juny als departaments de color verd, i el 22 de juny als de color taronja, la reobertura de cinemes, discoteques, sales de jocs, estadis i hipòdroms a tot el territori serà a partir del 22 de juny.
7. Platges, parcs, jardins, llacs, museus i monuments oberts a tot el país a partir del 2 de juny. Cada municipi serà lliure de decidir les condicions d'accés a les platges, si s'hi permet prendre el sol, banyar-se o fer-hi pícnic o únicament fer-hi activitat esportiva.
8. Festivals, fires i competicions esportives suspeses fins al setembre, inclosa la lliga de futbol.
9. Reobertura progressiva dels parcs d'atraccions (Puy du Fou, l'11 de juny, Parc Asterix i Futuroscope a mitjan juny, i Eurodisney a principi de juliol).

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

El SETO (Syndicat des Entreprises du Tour Operating) informa que queden suspesos i posposats tots els viatges de paquets turístics fins al 26 de juny de 2020.

Continua el principi del dipòsit fins al 15 de setembre. El decret permet a les agències de viatges emetre un dipòsit vigent durant 18 mesos per als seus clients. Al final dels 18 mesos, el viatger que no hagi utilitzat el seu crèdit "pot sol·licitar un reemborsament".

- El Comitè Interministerial de Turisme treballa per definir el [Pla especial d'ajuda al sector](#), amb l'objectiu de fomentar la creació d'un "nou turisme" més orientat al desenvolupament sostenible i digital. El Comitè es centrarà en 4 eixos d'actuació: els protocols sanitaris, les mesures econòmiques i d'inversió, el turisme social, i l'estructuració de noves estratègies.

En què consistirà el Pla de rescat per al sector turístic?

- Ajuda al sector turístic de 18 mil milions d'euros donades les circumstàncies actuals. El 95% dels hotels a França estan tancats, quasi la totalitat del sector es troba en ERTO parcial, i 6,2 milions d'euros de préstecs garantits per l'Estat han estat acordats a 50.000 empreses del sector.
- El fons de solidaritat seguirà accessible per a les empreses del sector d'hostaleria, restauració i turisme fins a final del 2020. Podran accedir-hi també les empreses que tenen una plantilla de 20 empleats com a màxim i una facturació màxima de 2 milions d'euros. L'ajuda econòmica podrà ser de 10.000 euros com a màxim.
- Préstec garantit per l'estat per a la temporada, amb unes condicions més favorables.
- El conjunt de préstecs turístics de Bpifrance passarà de 250 milions a 1.000 milions d'euros.
- Ajornament dels pagaments mensuals. Els bancs es comprometen a oferir sistemàticament a les pimes del sector un ajornament dels pagaments mensuals de tots els seus préstecs durant 12 mesos, en lloc de 6 mesos com estava establert fins ara.
- Les contribucions a la Seguretat Social dels empresaris previstes entre el març i el juny estaran exemptes per a empreses del sector hotelier, de restauració i de turisme, i l'exempció s'allargarà mentre duri el tancament dels establiments.
- Pel que fa a l'atur parcial, les empreses del sector podran continuar utilitzant-lo en les mateixes condicions que avui, almenys fins a final de setembre del 2020.
- Caisse des Dépôts i Bpifrance comptaran amb un pla d'inversions de fons propis de 1.300 milions d'euros, que acompanyarà al Pla Marshall ja previst. Una proposta d'acompanyament i suport serà proposada per tal que més de 2.000 empreses i comunitats locals se'n puguin beneficiar, amb el reforç del dispositiu France Tourisme Ingénierie.
- Si les autoritats locals volen, poden preveure per a l'any 2020 una reducció de la taxa turística, així com una reducció de les dues terceres parts de la contribució immobiliària de les empreses del sector, de les quals l'Estat en finançarà la meitat.
- Per incentivar la demanda, el Govern permetrà l'ús de dels tiquets-restaurant els caps de setmana.

Previsions del sector turístic francès

La recuperació estarà condicionada tant en l'oferta com en la demanda. Pel que fa a la demanda, les vacances de l'estiu del 2020 es preveuen a **destinacions pròximes, de breu durada i de menor pressupost.**

El cotxe serà el mitjà de transport més segur i que cal fer prevaldre a partir d'ara.

Políticament, es convida al "**patriotisme turístic**" per ajudar l'economia local i redescobrir el territori estatal.

Pel que fa a l'oferta, la recuperació estarà condicionada a l'ús generalitzat de mesures de salut (proves massives de cribratge, instal·lació d'equips sanitaris, etc.).

- La garantia del Govern francès pel que fa a la possible mobilitat d'aquest estiu ha rellançat les reserves internes. S'observa un augment del 60% de les reserves **d'apartaments i càmpings** en localitats costaneres, un increment del 20% de les reserves en espai rurals, i un increment del 14% a la muntanya (font: operadors turístics).
- Quan es puguin desplaçar de nou, els francesos tindran una clara prioritat: retrobar la seva família i amics; també serà una oportunitat per gaudir d'una segona residència (font: estudi Horwatch HTL, publicat el 6 de maig).
- Una destinació que no inspira confiança obtindrà més dificultats perquè els viatgers hi vulguin anar de vacances. Aquest factor encara és més important pel que fa al turisme familiar i sènior.
- Es preveu un **fenomen de reserves d'última hora** a mesura que es vagin confirmant l'obertura d'establiments.

Impacte positiu de l'anunci espanyol de la reobertura turística l'1 de juliol: Espanya es situa en tercer lloc de reserves (8%) en l'última setmana de maig per a alguns operadors turístics digitals, darrere França (36%) i Portugal (8%), però davant de Turquia (7%) i Grècia (4%) (font: Echo Touristique, de 28 de maig).

El 87% dels francesos té previst passar les vacances d'estiu a França, i el 6,5% preveu una estada en una destinació europea si és possible. El 29% dels francesos es nega a fer reserves per a l'estiu del 2020, encara que se'ls garanteixi el reemborsament integral (font: sondeig publicat per Echo Touristique, el 5 de maig).

MERCAT: ITÀLIA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Des del passat 3 de juny, Itàlia té lliure mobilitat dins del territori nacional, dins de la UE (respectant les restriccions dels altres països) i es permet l'arribada de turistes de la UE, de l'àrea Schengen, de Suïssa i Mònaco.

El turistes de fora de la UE tindran autorització a entrar al territori italià a partir del 15 de juny.

Aeroports: Tots oberts i funcionant. Les connexions aèries nacionals i internacionals estan començant tímidament. El gruix de la represa s'espera a partir del 22 de juny.

Ports: fins el 30/07 cancel·lats tots els creuers. En canvi, els Ferrys de Roma, Livorno, Porto Torres i Gènova poden transportar passatgers des del 3 de juny.

Carreteres: fronteres obertes.

Mobilitat: El transport públic funciona, però de forma molt reduïda.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- Els viatges per turisme estan permesos a partir del 3 de juny i les agències de viatges i els operadors turístics estan oberts.
- Es manté, però, la suspensió dels esdeveniments, congressos, convencions i reunions. Avui dia encara no hi ha una data en què es puguin reprendre.
- Es manté la suspensió dels viatges escolars i didàctics.
- El turisme organitzat (agències de viatges i operadors turístics) i el sector dels esdeveniments (congressos i fires) genera a Itàlia una facturació de 20.000 milions d'euros anuals. Les previsions més optimistes estimen que les pèrdues de facturació seran de 8.000 milions d'euros i les més pessimistes, d'uns 15.000 milions amb el risc de pèrdua del lloc de treball per a quasi 500.000 treballadors del sector (Font: ASTOI).

Altres destinacions competidores: on i quan podrà viatjar el turista italià:

Grècia: a partir del 15 de juny obre les fronteres excepte als habitants de les regions de Lombardia, Piemonte, Emilia Romagna i Veneto. A partir de l'1 de juliol: cap restricció.

Croàcia: fronteres obertes. S'ha de tenir una reserva d'allotjament.

Portugal: a partir del 15 de juny cap restricció per als italians.

França: a partir del 15 de juny cap restricció per als italians.

Malta: a partir del 15 de juny cap restricció per als italians.

Regne Unit i Irlanda: quarantena obligatòria.

Turquia: obre fronteres a meitat de juny.

Tunísia: obre fronteres a finals de juny.

Espanya: a partir de l'1 de juliol.

Intencionalitat de viatjar:

Segons un estudi de Confturismo – SWG augmenta la intencionalitat de viatge dels italians fins al 48% per als mesos de juny a agost (a l'abril era del 19%). El 35% realitzarà viatges breus (inferiors a 4 dies) i en destinacions properes i un de cada cinc italians creu que no farà cap tipus de viatge.

El 49% escollirà una destinació de costa i el 23% de muntanya, ja que la percepció de seguretat i espais oberts és molt elevada.

Disminueix el percentatge dels que realitzaran turisme urbà i també disminueix la intenció de visitar museus i monuments (actualment el 15%. Al 2019 era del 37%).

Tendències:

Tot i que el futur de l'activitat turística dels italians dependrà de factors com l'evolució global de la pandèmia, de la situació econòmica dels ciutadans, de la mobilitat internacional, etc., algunes de les tendències que hem identificat en aquest moments:

- **Seguretat sanitària.** Es prioritzaran destinacions considerades segures o amb una major capacitat de reacció davant la crisi sanitària.
- **Staycation.** Preferència per vacances a destinacions properes i dins el territori nacional.
- **Undertourism.** Afavorirà destinacions menys conegudes i concorregudes, activitats a l'aire lliure i l'*slow Tourism*.
- **Els viatges individuals seran els primers en reprendre's**, mentre que els viatges en grup es veuran més limitats per mesures com el distanciament social. Els primers a viatjar seran els *millennials* (mil·lennistes), 18-34 anys.
- **Importància dels instruments digitals** en totes les fases del viatge.
- **Desestacionalització.** És probable que la gent prefereixi viatjar fora de la temporada alta, per evitar grans concentracions, i que busqui noves destinacions que compleixin amb les seves noves expectatives i un preu més assequible.
- **Viatjar responsablement.** La crisi sanitària ha generat un clima d'empatia vers l'entorn, la població i el medi ambient. fet que podrà afectar també els viatges.
- **La despesa i la durada dels viatges disminuirà**, ja que molts treballadors han vist afectada la seva situació laboral durant els últims mesos i s'han vist forçats a utilitzar els seus dies de vacances o han perdut la feina i, com a conseqüència, el seu poder adquisitiu ha disminuït.

MERCAT: IRLANDA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Les restriccions d'entrada i sortida del país segueixen vigents.

La novetat és que des del 28 de maig hi ha en vigor noves sancions, amb multes de fins a 2.500 euros o presó de fins a 6 mesos, per a tothom que d'alguna manera intenti evadir l'obligatorietat de fer una quarantena de 14 dies en arribar al país, o quan es proporcioni informació falsa o incompleta sobre els detalls de contacte en el moment d'entrada al país (obligatorietat d'omplir el "COVID-19 Passenger Location Form").

Mobilitat

El dia 5 de juny el primer ministre irlandès ha anunciat una acceleració del pla de desconfinament, després de l'èxit de les mesures preses fins ara en la reducció de les xifres de la pandèmia, i respecte a les 5 fases inicials previstes, ara en quedaran tan sols quatre. El dia 8 de juny comença l'anomenada "Fase 2 Plus":

- La ciutadania pot desplaçar-se a un radi de fins a 20 km del domicili o fins als límits del propi comtat.
- Es permeten trobades socials de fins a 6 persones dins de cases particulars, i de fins a 15 persones a l'exterior, tot i que cal seguir mantenint la distància de seguretat.
- Els parcs infantils es reobren, i es permeten camps d'estiu per a infants de secundària amb un màxim de 15 persones per grup.
- Tots els comerços podran reobrir, tot i que l'operativa i els horaris d'obertura poden variar.
- Poden tornar a la feina les persones treballadores que puguin mantenir al seu lloc de treball la distància de seguretat de 2 metres, tot i que el teletreball ha de continuar sent el mode preferent sempre que sigui possible.

Per tal de mantenir la distància de seguretat de 2 metres, el transport públic només podrà circular amb un 20% de la seva capacitat. Per aquest motiu, el Govern ha demanat que es faci l'ús mínim imprescindible del servei, davant el temor que l'entrada a la Fase 2 suposi un increment de la mobilitat que la reduïda capacitat del transport públic no pugui assumir.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- El grup de treball especial sobre turisme (**Tourism Recovery Taskforce**), creat pel Govern el passat mes de maig amb personalitats influents del sector), va elevar al Govern, el passat 4 de juny, un primer document de recomanacions amb 8 punts:
  - o Reduir la regla de distanciament social de 2 metres a 1 metre per a pubs, hotels i restaurants.
  - o Endarrerir l'inici de curs escolar al 31 d'agost per tal d'estendre la durada de la temporada turística dels residents.
  - o Reduir l'IIVA per al sector de l'hostaleria.

- Avançar la reobertura dels hotels i altres tipus d'allotjament de la Fase 4 a la Fase 3 (el 29 de juny).
  - Avançar la reobertura dels pubs de la Fase 5 a la Fase 4 (el 20 de juliol).
  - Permetre les vacances a l'interior del país a partir del 29 de juny.
  - Permetre que la setmana de vacances escolars del mes d'octubre pugui ser escollida per les escoles d'entre dues setmanes possibles.
  - Eliminar l'obligatorietat de confinament durant 14 dies a l'arribada al país per als viatgers que arribin d'aeroports que puguin ser considerats segurs pel baix nivell d'infecció de la zona.
- La Taskforce, que presentarà el seu pla integral de recuperació del sector per al període 2021-2023 en les properes setmanes, va alertar que sense mesures ràpides en aquests moments l'impacte per a l'economia i l'ocupació podrien ser enormes, amb un procés de recuperació que s'allargaria no mesos sinó anys.
  - El Govern ha respost a alguna d'aquestes sol·licituds amb rapidesa, i el dia 5 de juny va anunciar que a partir del 29 de juny ja serà possible la mobilitat per tot el país, de manera que seria a partir d'aquesta data, en la modificada Fase 3, que es produirà el moment de la reobertura de l'hostaleria i dels allotjaments turístics.
  - L'eliminació del confinament en entrar al país és una sol·licitud compartida per gran part de la indústria, començant per Ryan Air. El Govern, però, es manté ferm en aquesta decisió que deixa exclusivament a mans de les autoritats de salut pública.
  - Per la seva banda, la Federació Hotelera Irlandesa (IHF) ha sol·licitat al Govern que utilitzi el suport financer europeu per desenvolupar un paquet de mesures específic per al sector turístic. La Federació reivindica la urgència d'aquestes mesures davant l'evidència que els hotels només podran comptar amb el mercat interior irlandès per donar empenta a la seva reobertura, i el potencial d'aquest mercat és del tot insuficient per mantenir el conjunt de la indústria, de manera que un volum molt important d'empreses i treballadors quedaran en una situació molt crítica.
  - Així mateix, la Federació ha posat de relleu que aquests ajuts específics per al sector ja s'han posat en marxa en molts països europeus, situant així la indústria irlandesa en un perillós desavantatge competitiu. Específicament, en una nota de premsa publicada el 29 de maig, la IHF va sol·licitar mesures de liquiditat a mida per al sector, la reducció de l'IVA, la continuïtat del programa estatal de pagament de salaris, i el diferiment de pagaments a les autoritats locals per un mínim de 12 mesos.

MERCAT: ISRAEL

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

No està permès que cap ciutadà no israelià o no resident entri al país, excepte en casos excepcionals, en els quals s'haurà de demanar permís al Ministeri d'Afers Exteriors amb antelació i provar que es podrà complir amb la quarantena un cop arribat a Israel. Aquesta mesura ha estat recentment prorrogada fins el 16 de juny i segons unes darreres declaracions del Ministeri de Salut, és molt possible que s'allargui fins a l'1 de juliol.

Des del passat 10 de maig es permet que els residents que tornin al país passin la quarantena a casa seva i ja no és obligatori passar-la en un dels hotels o centres monitorats per part del govern.

Mobilitat

Els ciutadans israelians es poden moure lliurement dins el territori nacional, seguint sempre les indicacions vigents sobre distància social i higiene personal.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

Segons dades del Ministeri de Turisme, s'estima que aquest 2020 l'activitat turística es reduirà un 6,8%, amb un nivell d'atur del 9,1% a finals d'any.

Algunes de les recents mesures impulsades per a la recuperació del sector turístic israelià són:

- El govern israelià ha anunciat que el sector turístic i hotelier rebrà una ajuda de 77 milions d'euros per pal·liar les pèrdues ocasionades per la crisi de la covid-19.
- S'ha publicat la llista oficial de països *covid free*, d'acord amb la informació emesa per l'EASA (Agència Europea de Seguretat Aèria) i les dades proporcionades per les autoritats sanitàries de cada país: Albània, Alemanya, Austràlia, Àustria, Bulgària, Xina, Xipre, Corea del Sud, Croàcia, Dinamarca, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Finlàndia, Grècia, Hongria, Japó, Letònia, Líban, Lituània, Macedònia, Malta, Montenegro, Noruega, Nova Zelanda, la República Txeca, Romania, Sèrbia i Suïssa.
- El govern ha anunciat la creació d'un programa de passaports sanitaris per als ciutadans que viatgin a l'estranger. Aquest programa s'està portant a terme en col·laboració amb els governs de Grècia, Xipre, Portugal, Àustria, Nova Zelanda, Austràlia i alguns dels països d'Europa de l'Est. Per tal de poder emetre aquest passaport mèdic, s'ha obert al públic el centre mèdic Hadassah Ein Kerem de Jerusalem, que estarà a disposició dels israelians que vulguin viatjar a algun dels països que subscriu l'acord.

Canvis estructurals del sector:

- ISSTA, un dels principals operadors turístics del país, ha començat un pla de reestructuració empresarial per adaptar la societat a un entorn més digital, amb el tancament previst d'algunes de les seves oficines menys rentables.
- American Express Israel, propietat d'ISSTA, que havia anunciat la seva venda al grup Thelma Travel Group, posposa l'operació fins a finals de 2020, quan s'espera que s'hagi estabilitzat el mercat.
- Les companyies aèries El Al i Israir segueixen en negociacions per rebre ajudes. El Al ha demanat un crèdit amb aval estatal de 260 milions d'euros, mentre que l'ajuda que espera Israir és de 90 milions d'euros.

Recuperació de connexions aèries directes Israel-Catalunya (actualització 4 de juny):

- El Al: 1 de juliol
- Blue Bird Airways: 12 de juliol
- Vueling Airlines: 2 d'agost
- Norwegian Airlines: 1 de setembre
- Arkia: 3 de setembre

Previsió de recuperació dels fluxos turístics a l'estranger:

Segons un estudi de Maagar Mochot - Interdisciplinary Research and Consulting Institute, un 54% dels israelians té intenció de viatjar a l'estranger aquest 2020, quan sigui possible fer-ho sense haver de complir una quarantena a la destinació i a la seva tornada a Israel. D'entre ells, un 16% ho farà en el marge d'un mes després que s'aixequin les restriccions, un 28% després de dos mesos i el 26% esperarà un mínim de 4 mesos.

Els principals aspectes que propiciaran la tria d'una destinació seran l'afectació del coronavirus de la COVID-19 (30%), la relació qualitat-preu (26%) i la preferència per un país o un altre abans de la crisi sanitària (21%). Destaca que només el 8% considerin els protocols higienicosanitaris adoptats a cada destinació la raó més important en la presa de decisions.

Pel que fa a les destinacions preferides, Grècia és la més popular (25%), seguida per Itàlia (15%), tot i la gran afectació de la pandèmia, els Països Baixos (13%), Àustria (8%), Geòrgia (8%) i les Seychelles (7%). D'entre les destinacions llunyanes, un 36% tria els Estats Units.

Sempre segons el mateix estudi, s'observa un canvi de comportament pel que fa a la companyia: un 42% viatjarà amb la seva parella, per sobre dels viatges en família, molt característics del turista israelià.

Per últim, en referència al mètode de reserva, un 55% dels enquestats declara que té intenció de reservar el seu viatge per internet, mentre que un 24% ho farà a través d'un intermediari.

MERCAT: PAÏSOS BAIXOS

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Les companyies aèries anuncien la represa gradual de la seva activitat:

- Ara mateix [KLM](#) opera amb serveis limitats, entre altres un vol diari a Barcelona. A partir de juliol preveu ampliar l'oferta de vols amb un 60%, reprenent el 25 i 30% de la seva oferta habitual.
- [Transavia](#) ha començat a volar a un nombre limitat de ciutats europees i preveu ampliar les destinacions a partir del 18 de juny, entre altres volarà a Barcelona (des d'Eindhoven), i a partir del 21 de juny a Girona (des de Rotterdam).
- [Easyjet](#) reprendrà vols a Barcelona a partir del 15 de juny.

Mobilitat

Mobilitat internacional

El 4 de juny el Govern va dedicar una [roda de premsa](#) exclusivament a les vacances d'estiu. El Ministeri d'Afers Exteriors aplica un sistema de codificació de [colors](#) per formular les recomanacions de viatge. Fins ara tots els països tenien el codi taronja (situació de seguretat crítica, només es permeten viatges indispensables). A partir del 15 de juny, 12 països europeus passaran a tenir el codi groc (situació de seguretat similar als Països Baixos i entrada de turistes holandesos permessa). S'espera que Espanya i França, que de moment no accepten l'entrada de turistes, aviat també puguin passar al codi groc.

Com a nota general es recomana:

- Les vacances al país com a opció més segura,
- Viatjar només a països amb codi groc,
- No viatjar fora d'Europa,
- Ajornar les vacances per després de les vacances escolars, si és possible,
- Informar-se de la situació sanitària a la destinació i les mesures que s'hi apliquen,
- Descarregar l'app de viatges del Ministeri.

Mobilitat interna

El 23 de març es va declarar el "**confinament intel·ligent**" als Països Baixos i es van adoptar diverses [mesures](#) restrictives per aturar la dispersió del coronavirus de la COVID-19. Tot i que els comerços han pogut continuar oberts sempre, tots els altres sectors i escoles van haver de tancar, va quedar prohibit trobar-se amb més de 2 persones i es va recomanar fer només desplaçaments indispensables.

El 6 de maig el Govern holandès va anunciar el [full de ruta](#) per sortir del confinament i aquesta setmana es va passar a la [segona fase](#), amb l'obertura de bars, restaurants, cinemes, teatres i sales de concert que poden rebre fins a 30 persones a l'interior. Tot i que amb restriccions, les escoles primàries i secundàries han reprès les seves activitats, la pràctica d'esports en grup està permès i també es permeten trobades de grups a l'exterior i de fins a 30 persones a l'interior, sempre que es pugui mantenir 1,5 m de distància.

La tercera i la quarta fase estan previstes per l'1 de juliol (obertura d'instal·lacions sanitàries a càmpings i centres de vacances, extensió del límit de persones de 30 a 100) i l'1 de setembre (obertura d'instal·lacions esportives d'interior i represa de competicions esportives i el futbol professional) respectivament. Queda pendent una decisió respecte a la represa de l'activitat per a esdeveniments i discoteques.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

El 17 de març el Govern holandès va adoptar un paquet de [mesures econòmiques extraordinàries](#), amb l'objectiu de protegir els llocs de treball i ingressos i minimitzar les conseqüències financeres per a autònoms, petites i mitjanes empreses i grans empreses. El paquet preveu ajudes econòmiques, ajornament de pagament d'impostos i garanties estatals per a crèdits. El 20 de maig es va decidir [perllongar](#) el paquet inicial fins a l'1 de setembre i afegir noves mesures orientades als sectors més afectats com són la restauració, la recreació i els esdeveniments.

L'indicador de reserves de l'ANVR (l'associació sectorial d'operadors turístics i agents de viatges holandesos)/GfK assenyala una caiguda del 91% de les reserves de viatges d'estiu a Espanya al mes d'abril respecte de l'any passat. La majoria d'operadors turístics han cancel·lat els seus viatges fins a mitjans o finals de juny. Tornen a oferir viatges als països amb codi groc a partir de mitjans de juny i esperen poder ampliar les destinacions a finals de mes. [TUI](#), per exemple, vol reprendre les vacances d'avió a partir de l'1 de juliol i [Sunweb](#), a partir del 19 de juny, a països pels quals s'han ajustat les restriccions de viatge.

L'ANWB (el principal *touring club* als Països Baixos) ha creat un "[indicador de viatges a Europa](#)" amb informació actualitzada sobre quins països accepten visitants estrangers i quins no i un resum de les mesures específiques que s'apliquen als respectius països.

MERCAT: PAÏSOS NÒRDICS

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Mobilitat / Prohibicions i restriccions (04/06/2020)

	Suècia	Dinamarca	Finlàndia	Noruega	Islàndia
Fronteres tancades		✓ 15/6 obertes amb N, D, Isl	✓ fins el 15/6, després obertes per UE.	✓ obertes amb DK 15.6.	✓ s'obren el 15/6
Prohibició de viatges dins el país	No recomanat fins el 12/6				
Restricció de reunió, màxim de pax	50	10 **)	màx 50 pax-500 amb mesures específiques	20 ***	20
Prohibició viatges internacionals	No recomanats fins el 15/7	No recomanats fins el 31/5	No recomanats	No recomanats fins el 20/8.	
Quarantena		✓ excepte N, ISL, D	✓	✓ (10 dies)	

** A partir del 8/6 entre 30-50 pax. Esdeveniments amb més de 500 pax prohibits com a mínim fins el 31/8/20.

*** esdeveniments públics fins a 50 pax permesos, respectant distància física fins el 15/06 que passaran a 200 pax.

A partir del 15 de juny es permet el turisme internacional amb Alemanya, Noruega i Islàndia. Alemanyans, danesos i islandesos poden fer vacances a Dinamarca sempre que facin una estada mínima de 6 nits i sempre que no dormin a Copenhaguen o Frederiksberg.

A partir de l'1 de juny es permet la mobilitat entre països nòrdics per qüestions laborals. Per a més informació:

Suècia: <https://www.krisinformation.se/>

Dinamarca: <https://politi.dk/coronavirus-i-danmark>

Finlàndia: <https://valtioneuvosto.fi/en/information-on-coronavirus/current-restrictions>

Noruega: <https://www.regjeringen.no/>

	SUÈCIA	NORUEGA	DINAMARCA	FINLÀNDIA	ISLÀNDIA
Població	10,2	5,3	5,8	5,6	0,3
Pressupost anual de l'estat *	100	121	112	55	6
Deute públic del PIB	38%	14%	34%	60%	38%
Finançament addicional estatal	9m mil	12m mil	54m mil*	15m mil	1,4m mil

*En mil milions d'euros.

Estratègies nòrdiques per salvar l'economia:

Per a persones					
	Suècia	Noruega	Dinamarca	Finlàndia	Islàndia
Noves ajudes pels aturats	Sí	Salari cobert fins a 4.400 €/mes	No	No	Salari cobert fins a 4.400 €/mes
Canvis en lloguer i habitatges	Sí	No	No	En preparació	No
Ajudes a estudiants	Més flexibilitat per treballar	Crèdits, beques	Crèdits, beques	No	No
Ajudes a autònoms					
Dret a accés assegurança de pensions	No	No	No	No	Fins a 5.100 €
Per a empreses	Suècia	Noruega	Dinamarca	Finlàndia	Islàndia
Reducció fiscal, IVA reduït, ...	No	Transport, cultura	No	No	Banca, hotel, construcció
Canvis en la recaptació d'impostos	Impost reemborsable	Es paga més tard	Es paga més tard	Es retorna l'IVA	Es paga més tard
Garanties de préstec per a petites empreses	Sí	Préstecs estatals	Sí	Sí	Sí
Suport pagament nòmines	No	No	70-90% del sou	No	No
Cotitzacions a la seguretat social	Sí	No	Sí	No	No
Canvis a la jornada laboral	Sí	Sí	Sí	No	No
Ajudes a la restauració	(Oberts)	(Oberts)	Sí	Sí	No
Ajudes a l'atur als empresaris	Sí	Sí	No	Sí	No
Ajudes per innovació i inversió	No	Sí	No	No	Sí

*Dinamarca compta l'ajuda directa i la quantitat de préstecs i garanties.

Font: Hufvudstadsbladet 29 d'abril de 2020

MESURES I SITUACIÓ DEL SECTOR TURÍSTIC

Els operadors turístics cancel·laren tots els viatges a partir del 14 de març de 2020.

A Dinamarca i a Noruega s'incrementa el fons de garanties de viatges per retornar els pagaments dels paquets turístics cancel·lats.

A Suècia, els operadors turístics i les agències de viatges estan obligats a reemborsar el total del preu dels paquets, quan aquests es cancel·len per la recomanació de no viatjar del Ministeri d'Afers Exteriors. El reemborsament s'ha d'efectuar tot i que els proveïdors no paguin.

Tota la indústria està en una situació difícil, amb fortes reduccions de despeses i acomiadaments. Tots ells han deixat de vendre els paquets d'estiu fins la data en què s'aixequin les restriccions de cada país.

De cara a aquest estiu, a Suècia, els operadors Apollo, Ving i TUI han creats paquets a Suècia amb la col·laboració de cadenes hoteleres.

Segons un estudi de l'empresa Novus aparegut aquesta setmana, només un 5% dels suecs tenen previst viatjar a l'estranger aquest estiu. En el cas dels noruecs, segons informa la cadena de televisió estatal NRK, només el 3%.

COMPANYIES AÈRIES

El suport dels governs de Dinamarca, Noruega, Suècia i Finlàndia a les seves companyies aèries consisteix en una combinació de garanties de préstecs i salaris, i de reducció d'impostos. Els governs volen assegurar-se que mantenen els vincles estratègics i que les companyies aèries estiguin en condicions de relançar-se el més ràpidament possible.

Els denominadors comuns de totes les companyies han estat els acomiadaments i la reducció de les operacions al mínim.

Norwegian: Finalment, el 4 de maig la companyia va aconseguir el suport dels seus accionistes al seu pla de rescat per convertir deute en accions i així té les garanties necessàries per accedir al paquet de rescat de 3.000 M NOK del govern noruec. L'empresa de lísing BOC Aviation, propietat de l'estat xinès i amb seu a Singapur, n'és ara un dels nous propietaris amb un 12,6% de les accions. La companyia preveu passar una etapa d'"hibernació" durant la qual només operarà amb una flota de 7 avions amb rutes als països nòrdics. A partir de la temporada d'estiu del 2021 reprendria les rutes europees i el 2022 les destinacions de llarga distància. No s'espera que la *normalitat* arribi abans del 2022. Norwegian va presentar fallida en algunes de les seves empreses, ja que no tenen liquiditat per pagar els salaris als pilots i al personal de cabina, fet que afecta també el personal espanyol.

L'estat danès i suec, principals accionistes, ofereixen suport a **SAS** proporcionant-li garanties combinades de préstec al voltant de 137 milions d'euros per país.

A mitjans d'abril, SAS espera està operant amb 40 de les seves 290 rutes.

SAS va anunciar que no encarirà el preu dels bitllets tot i la situació de Norwegian.

Finnair va anunciar un pla de finançament que inclou l'accés a 175 milions d'euros en línies de crèdit, venda i arrendament d'avions, i un crèdit de primes de pensió de 600 milions d'euros garantit per l'Estat finès (pendent de l'aprovació del Parlament). Finnair espera estar operant al 30% de la seva capacitat aquest juliol.

Segons la responsable de l'organisme de transport suec, no es preveu la recuperació del sector de l'aviació abans d'entre dos i cinc anys vista. Sí que queda clar que hi haurà una reducció tant de rutes com de freqüències.

PAIS	COMPANYIA	TRAJECTE	PREVISIÓ DATA DE RECUPERACIÓ VOL	OBSERVACIONS
Finlàndia	Finnair	HEL-BCN	03-ag.	ag. 3 vols x setm.; set. i 1a setm. oct. 4 vols x setm.; resta oct. 7 vols x setmana
Finlàndia	Norwegian	HEL-BCN	01-jul.	jul. 5-6 vols x setm.; ag.-oct. 6 vols x setmana.
Noruega	Norwegian	OSL-BCN	01-jul.	jul. 16-17 vols x setm.; ag. 16 vols x setm.; set.-oct. 14 vols x setmana
Noruega	Norwegian	BGO-BCN	04-set.	set.-oct. 2 vols x setmana
Noruega	Norwegian	SVG-BCN	03-set.	set.-oct. 2 vols x setmana
Noruega	SAS	OSL-BCN	20-juny	20 juny-10 ag.; juny 2-3 vols x setmana; jul.-ag. 6 vols x setmana
Noruega	SAS	BGO-BCN	27-juny	27 juny- 8 ag.; 2 vols x setmana
Noruega	Vueling	OSL-BCN	01-jul.	jul. 6 vols x setm.; ag.-set. 2 vols x setm., darrera setm. set.-oct. 3 vols x setmana

Dinamarca	Norwegian	CPH-BCN	01-jul.	jul.-oct. 12 vols x setmana
				jul. 14 vols x setm.; ag. 11 vols x setm.; set. 13 vols x setm.; oct. 14 vols x setmana
Dinamarca	Vueling	CPH-BCN	01-jul.	
Dinamarca	Norwegian	BLL-BCN	01-set.	set.-oct. 2 vols x setmana
Dinamarca	Ryanair	BLL-GRO	Ruta cancel·lada	
				1a setm. set. 1 vol, 3a-4a setm. set. 2 vols x setmana; oct. 2 vols x setmana
Dinamarca	Vueling	AAL-BCN	06-set.	
Faroe /DK	Atlantic Airways	VAE-BCN	01-set.	set.-oct. 1 vol x setmana
Suècia	Norwegian	ARN-BCN	01-jul.	jul.-set. 14 vols x setmana
Suècia	Norwegian	GOT-BCN	02-set.	set.-oct. 3 vols x setmana
				jul. 2 vols x setm.; ag.-oct. 3 vols x setmana
Suècia	Ryanair	GOT-BCN	02-jul.	
Suècia	Vueling	ARN-BCN	01-jul.	jul.-oct. 7 vols x setmana
Islàndia	Norwegian	KEF-BCN	01-set.	set.-oct. 3 vols x setmana
				ag. 4 vols x setm., set.-oct. 3 vols x setmana
Islàndia	Vueling	KEF-BCN	01-ag.	
Estònia	Ryanair	TLL-GRO	04-jul.	jul. 1 vol x setm., ag.-set. 2 vols x setmana

Tendències

Tenint en compte les variables macroeconòmiques (augment de l'atur i reducció del PIB), de mobilitat i connectivitat desfavorables, els operadors i les agències no esperen recuperar les vendes fins el 2021-2022. És difícil parlar de tendències davant d'un escenari incert i nou. Un parell de punts que sí que podem apuntar:

S'estima que el consumidor torna a tenir confiança en els operadors turístics.

Destinacions a curt termini: nacionals o nòrdiques. Possibles destinacions a mig termini, després de les restriccions de cada país: Alemanya, Grècia, Croàcia.

Fora reducció de les connexions aèries fins a la primavera del 2021, encariment dels bitllets d'avió, baixada de la demanda.

MERCAT: PORTUGAL

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

[Govern de Portugal.](#)

FASE 3 1 de juny (Situació actual)	La previsió d'obertura de platges és el 6 de juny i s'hi aplicaran mesures per mantenir distàncies de seguretat entre persones. Utilitzaran un sistema d'estat d'ocupació, mitjançant la senyalització que els usuaris podran veure en una aplicació mòbil abans de desplaçar-s'hi: Verd: ocupació baixa (1/3) Groc: alta ocupació (2/3) Vermell: ocupació completa (3/3) La informació s'actualitzarà en temps real a l'aplicació " InfoPraia ". S'aixecaran les restriccions a les celebracions comunitàries religioses (cada ajuntament limitarà l'accés prèviament). Obriran les sales d'espectacles, els teatres, els cinemes i els centres comercials amb els restaurants i les botigues de més de 400 m ² . Ajornament de l'obertura a l'àrea metropolitana de Lisboa fins el 4 de Juny , on de moment estan prohibits els esdeveniments de més de 10 persones i els centres comercials romanen tancats.
--	--

Entrada i sortida

Portugal va anunciar que mantindria tancada la frontera amb Espanya fins el [15 de juny](#). No obstant, és una data que pot patir modificacions, pendent dels anuncis del Govern portuguès, que ha declarat que potser mantindrà la frontera tancada fins a [finals de juny](#).

Transport aeri:

- [TAP](#): a partir de l'1 de juliol TAP operarà 14 vols setmanals Lisboa-Barcelona.
- [Iberia](#)-Vueling a partir del 22 de juny operarà 1 vol al dia els dilluns i els divendres de connexió Barcelona-Lisboa. I durant el mes de juliol hi haurà de 3 a 4 vols diaris BCN-LIS. La connexió Barcelona-Oporto començarà a estar operativa amb 3 vols diaris a partir de l'1 de juliol.
TAP està promocionant l'[Stopover](#) (escala) per les reserves de vols, incentivant fer escala a Lisboa o a Oporto i poder visitar-les i fer turisme.
- [AirEuropa](#) no tindrà connexió ESP-PT fins a principis de juliol.

Transport terrestre:

- A les fronteres terrestres hi ha control per assegurar la tornada de ciutadans nacionals com el pas de turistes que tornen al seu país. I pel que fa la [circulació de mercaderies](#), només es permeten per terra.
- Es permet el pas de treballadors transfronterers.
- La companyia d'autobusos Alsa reprèn la [ruta Lisboa-Madrid](#), una expedició setmanal (màxim 20 passatgers) en cada sentit, principalment, per repatriar estudiants Erasmus.

Transport marítim:

- Continua aturat l'embarcament i el desembarcament de passatgers als ports portuguesos.

Mobilitat

[Visit Portugal](#)

- Es manté el distanciament social (2 metres), i és obligatori l'ús de mascareta en els transports i serveis públics, botigues i supermercats, en espais tancats o locals amb aglomeracions.

- Els arxipèlags d'Açores i Madeira tenen restriccions per a l'entrada de passatgers. Madeira fa una quarantena de 14 dies a l'entrada i Açores ofereix opcions com la quarantena o la realització del test covid-19 a l'arribada o presentar un comprovant de test covid-19 realitzat just abans. [Covid19.Azores](#)
- Els viatges dins el territori portuguès s'han reduït al mínim, només per casos específics o per temes professionals. En el transport públic, hi haurà normes que limiten els 2/3 de la seva capacitat, normes d'higiene i neteja molt exigents, i l'ús de mascareta serà obligatori per a tots els usuaris.

A partir de l'1 de juny es podrà reduir progressivament el teletreball mitjançant horaris específics i alternant setmanes.

·Més informació a: [Resum Pla de desconfinament](#), [Turisme de Portugal](#) o [covid19.min](#)

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

Font Oficial: [Portugal.gov.pt](#)

- ✓ **Garantia d'ocupació:** un conjunt de mesures destinades a donar suport a l'economia, als treballadors i a les empreses, amb l'objectiu de garantir el manteniment de l'ocupació en: les garanties públiques, el sistema bancari i la flexibilització d'obligacions tributàries i contributives. Activació del *layoff* en el Sistema laboral.
- ✓ **Línies de crèdit per a empreses** que tenen un valor de **3.000 milions d'euros** distribuïts de la següent manera:
  - Ajudes per al sector turístic:
    - Restauració i similars - 600 milions d'euros, 270 milions dels quals per a PIME.
    - Agències de viatges, empreses d'entreteniment, organitzadors d'esdeveniments i similars - 200 milions d'euros, 75 milions dels quals per a PIME.
    - El Govern va decidir augmentar l'import de [la línia de crèdit de 200 a 400 milions d'euros](#) per donar suport a la tresoreria de [les empreses amb CAE do Turismo](#).
    - Empreses turístiques i allotjament - 900 milions d'euros, 300 milions dels quals per a PIME.
    - Microempreses de turisme: Línia de crèdit per valor de 60 milions d'euros (màxim 10 llocs de treball i que el seu volum de facturació no excedeixi els 2 milions d'€).
    - Línia d'ajuda específica per a empreses emergents (*start-ups*): mesures adaptades a la fase de desenvolupament que es trobin les empreses emergents. Des que aportin liquiditat com l'Startup Voucher (2050 € per emprenedor) o un incentiu similar a l'import del salari d'algun treballador o facilitar la inversió amb
- ✓ **Fiscalia:** En termes d'impostos i contribucions socials, el pagament es farà més flexible el 2n trimestre del 2020.
- ✓ **IVA i retenció d'impostos: Pel que fa** al calendari fiscal i a les obligacions de pagament per al segon trimestre del 2020, el Govern ha decidit flexibilitzar els pagaments d'impostos per a empreses i treballadors autònoms.
- ✓ **Respecte a es contribucions socials** previstes entre març i maig del 2020, el Govern ha decidit reduir-les a 1/3 de març, abril i maig per preservar l'ocupació. Aquestes mesures tenen un valor d'augmentar la liquiditat immediata d'empreses i treballadors independents en gairebé amb un **impacte de 9 200 milions d'euros**. En comparació amb el 2n trimestre del 2020, representa un esforç per augmentar la liquiditat un 17% del PIB trimestral.
- ✓ El Consell de Ministres del 26 de març va aprovar [una Proposició de llei](#) que estableix una flexibilitat en el pagament dels lloguers durant el període en què estan vigents les mesures excepcionals per contenir la pandèmia coronavirus / covid-19.

- ✓ Mesures extraordinàries aprovades el 7 de maig:
- Decret llei que estableix mesures de protecció social excepcionals, que vol complementar i adaptar les mesures ja adoptades en el context de suport a l'ocupació i a l'economia. Pel que fa a la prestació social per desocupació i tenint en compte les necessitats derivades de la pandèmia, els períodes de garantia existents es redueixen a la meitat i s'agilitza el procediment d'assignació d'ingressos d'inserció social, no dependent de la conclusió del contracte.
  - S'aprova el Projecte de llei que es va presentar a l'Assemblea de la República, que estableix mesures excepcionals i temporals per donar resposta en l'àmbit cultural i artístic. En el cas d'espectacles que tenen lloc entre el 28 de febrer de 2020 i el 30 de setembre de 2020 i que no es realitzen per un fet atribuïble al brot de la pandèmia de la malaltia covid-19, es dona un val igualitari al preu del bitllet pagat, garantint els drets dels consumidors.
  - Plataforma de formació en línia (*online*) **BEST pel sector turístic**: Educació empresarial per al turisme intel·ligent, un programa nacional de formació per a emprenedors, emprenedors i gestors turístics, impulsat per Turismo de Portugal en col·laboració amb la Confederació de Turisme de Portugal (CTP) i associacions de la indústria, que integra accions de formació i qualificació en temes com el digital, màrqueting, models de finançament, gestió financera i operativa i recursos humans. **Més informació**: [Turismo de Portugal Business](#)
  - Turismo de Portugal crea el segell "[Clean&Safe](#)" per a empreses turístiques (ampliació per restaurants també). El segell distingirà empreses i activitats turístiques que assegurin el compliment dels requisits d'higiene i neteja per a la prevenció i el control del coronavirus de la COVID-19 i altres possibles infeccions, reforçant la confiança del turista en la destinació.

ALTRES ASPECTES DEL MERCAT PORTUGUÈS:

- És probable que el turista portuguès busqui llocs no massificats i de proximitat que li permetin el desplaçament en el seu vehicle, fet que doni l'oportunitat a productes no tan demanats com fins ara.
- Buscarà destinacions properes i amb una bona imatge sanitària.
- Es reduirà el pressupost destinat a les vacances i segurament seran estades més curtes.
- Predominarà el turisme domèstic i les reserves es realitzaran a molt més curt termini. Els desplaçaments a altres països dependrà de la recuperació de les connexions aèries.
- Es viatjarà en parella, famílies o grups molt reduïts (amb qui es tingui contacte previ).
- Hi ha un moviment de la societat que anima als portuguesos a consumir productes portuguesos i de proximitat per ajudar l'economia local inclosa l'activitat turística i els viatges. S'estima que la costa portuguesa i l'interior de Portugal seran les principals destinacions.
- Segons un estudi de [GFK Portugal](#), el 75% dels portuguesos afirma que no farà plans de viatges fins que no torni la normalitat al país.

MERCAT: REGNE UNIT

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

	DATA DE REPRESA DE CONNEXIONS AMB CATALUNYA
British Airways	Les connexions amb Catalunya s'han reduït a 7 vols per setmana durant el mes de juny. El mes de juliol té previst operar amb normalitat (7-8 vols al dia).
Ryanair	Les connexions amb Catalunya es reprendran a partir del 24 de juny, tot i que han cancel·lat algunes de les connexions previstes inicialment.
Aer Lingus	Les connexions amb Catalunya es reprendran a partir de l'1 de juliol.
easyJet	Les connexions amb Catalunya es reprendran a partir de l'1 de juliol, de forma esglaonada segons els aeroports d'origen.
Vueling	La connexió Londres Gatwick - Barcelona es reprendrà el 5 de juny. La resta de connexions es reprendran a partir de l'1 de juliol.
Norwegian	La connexió amb Catalunya es reprendrà a partir de l'1 de setembre.
TUI	Les connexions amb Catalunya es reprendran a partir del 2 de juliol.
Jet2	Les connexions amb Catalunya es reprendran a partir de l'1 de juliol.

Mobilitat

A partir del 18 de maig s'han reobert les estacions de metro de Londres i s'ha recuperat el servei normal de forma gradual.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- 17/3 - El Ministeri d'Exteriors i de la Commonwealth (Foreign & Commonwealth Office, FCO) desaconsella tots els viatges internacionals no essencials.
- 6/5 - Segons els resultats obtinguts per l'enquesta "The Advantage Travel Partnership", el 86% dels britànics volen viatjar a l'estranger tot i la presència de la COVID-19. A més, els grups de menors de 30 anys estan disposats a incrementar el seu pressupost de vacances, com a mínim per als 12 mesos següents. (Travel Weekly – 6 de maig)
- 19/5 - El secretari d'Estat de Transport, Grant Shapps, suggereix que es podria plantejar la possibilitat de crear "ponts aeris" (*air bridges*) amb els països amb menys risc de coronavirus cap a final de juny, per permetre que els turistes puguin entrar al país. Aquests "ponts aeris" permetrien també a la població britànica viatjar sense necessitat de fer una quarantena de 14 dies.
- 23/5 - La quarantena de 14 dies al Regne Unit començarà a aplicar-se a partir del 8 de juny, segons ha anunciat el Govern. Davant d'aquesta normativa, s'han establert les mesures d'actuació següents per a totes aquelles persones que arribin al Regne Unit amb avió, ferri o tren, inclosos els britànics:
  - En el moment d'arribada s'ha de donar una adreça per poder ser localitzat. En cas de descobrir que no s'ha indicat cap localització s'aplicarà una multa de 100 lliures.
  - Es faran visites sorpresa als domicilis. Tothom que estigui al Regne Unit i no compleixi aquest confinament pot rebre una multa de fins a 1.000 lliures.
  - Es demanarà als passatgers que es desplacin a altres destinacions amb el seu cotxe, sempre que sigui possible. En cas que no es disposi d'una adreça, el Govern s'encarregarà de proporcionar allotjament.

Aquestes mesures es revisaran cada 3 setmanes per tal que siguin sempre efectives i necessàries. (BBC – 23 de maig)

- 3/6 - El Govern confirma l'aplicació dels 14 dies de quarantena en el moment d'arribada de qualsevol persona al Regne Unit. (BBC – 3 de juny)

- **Companyies aèries:**
  - 11/5 - British Airways ha anunciat que reobrirà el 50% de les seves connexions aèries a partir del juliol i sense deixar seients buits entre passatgers. S'estan buscant noves mesures de seguretat per mantenir el distanciament social, però no s'ha establert com a obligatori l'ús de les mascaretes. (Hosteltur – 11 de maig)
  - 22/5 - Jet2 anuncia que tornarà a obrir operacions (vols i programes vacacionals) a partir de l'1 de juliol i recuperarà així les connexions amb Catalunya (Travel Weekly – 22 de maig).
  - 26/5 - Ryanair anuncia que les seves rutes amb Catalunya formaran part dels 1.000 vols diaris que reobrirà a partir del juliol amb les noves mesures de seguretat. (Hosteltur – 26 de maig)

MERCAT: RÚSSIA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Es prolonga el confinament a diferents regions:

- A Moscou, fins al 14 de juny. L'Ajuntament anuncia que la majoria de les restriccions s'aixecaran el dia 1 de juliol. S'ha establert un horari especial per poder passejar (es permet passejar 3 vegades durant la setmana).
- A la regió de Krasnodar, on estan ubicats els centres turístics principals (Sotxi), es prolonga fins al 21 de juny. Per tant, els hotels segueixen tancats.

Mobilitat

Tota la gent gran (a partir de 65 anys) ha d'estar en quarantena al seu domicili. Totes les escoles i universitats estan en quarantena. Estan tancats tots els teatres, cinemes, gimnasos, discoteques, biblioteques i centres d'oci.

El govern de cada regió pot decidir si cal prolongar de nou l'estat de confinament. A Moscou, ja està prolongat fins al 31 de maig. A partir del 12 de maig s'imposen multes a les persones sense mascaretes ni guants al carrer.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

Els participants del mercat turístic poden comptar amb una compensació pels bitllets no reemborsables. La compensació serà vàlida per a sortides i arribades des del 21 de gener fins al 31 de març.

S'estan duent a terme negociacions per diferir els pagaments d'impostos de tots els participants del sector turístic durant els propers 6 mesos.

S'està planejant establir un fons anticrisi de 300 mil milions de rubles, dels quals 3,5 mil milions per al sector turístic. De moment no hi ha més detalls.

Tots els operadors turístics estaran exempts, durant l'exercici, del pagament de contribucions al fons de l'associació TurPomosch ('Ajuda al Turisme'). El 10 d'abril, el Govern federal va dictar un decret que **eximeix les empreses del sector turístic i del lleure de reemborsar pagaments als usuaris per serveis no prestats a causa de la pandèmia, de manera que els càrrecs es podran reprogramar o canviar fins al 2021**. Només el mes de març, les pèrdues del sector van ser de gairebé 2.700 milions de dòlars. El decret busca preservar la supervivència de les empreses del sector dels serveis, com ara hotels, fondes, restaurants, locals d'espectacles, cinemes, teatres, sales de concerts, companyies de lloguer de cotxes, parcs temàtics i empreses d'organització de fires, que, per les mesures d'aïllament social, van haver de frenar de forma abrupta les activitats i, per tant, van deixar de percebre ingressos.

El Govern va obligar els operadors turístics a retornar tots els pagaments als turistes per totes les reserves amb sortides fins a l'1 de juny de 2020. Hi ha dues opcions:

- 1) operadors turístics que tornen els diners als clients dels seus fons propis;
- 2) operadors turístics que poden tornar diners als clients de fons de responsabilitat personal, però abans estan obligats a efectuar una contribució anual (1% de la facturació de l'any anterior).

El Govern ha anunciat l'assignació de 23.000 milions de rubles per donar suport a les línies aèries.

MERCAT: ARGENTINA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Es mantenen les mesures aprovades anteriorment.

Fins l'1 de setembre hi ha suspensió de vols comercials internacionals i domèstics.

Mobilitat

- El Gobierno Nacional decreta la pròrroga de l'aïllament social, preventiu i obligatori **fins el 28 de juny**. Assumint que la situació epidemiològica no és homogènia dins del territori nacional, l'administració de l'aïllament adoptarà una modalitat que tingui en compte la realitat de les diverses jurisdiccions del país. En aquest sentit, les decisions respecte d'avançar o retrocedir de fase seran producte d'un treball en conjunt amb les autoritats locals i dependran de la monitorització permanent i l'evolució epidemiològica de cada jurisdicció.
- El Gobierno de Buenos Aires també va anunciar restriccions de moviment més estrictes, inclosos els controls de trànsit entre el centre de la capital i la província, després que el 23 de maig el recompte de casos augmentés a un rècord de 704 en un dia.
- La indústria d'automoció argentina torna a la feina sota estrictes protocols sanitaris, amb un sol torn per dia i la producció a un terç de la capacitat instal·lada.
- Continua la prohibició de classes a tot el territori nacional, esdeveniments socials públics i privats, activitats turístiques i el funcionament de centres comercials.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- El Ministerio de Turismo y Deportes de la Nación va resoldre prorrogar fins al 31 de juliol la facultat de les **agències de viatges** d'atendre el públic exclusivament per canals electrònics, per tal d'evitar el contacte físic i la propagació de la covid-19. A més, hi haurà termini fins al 31 d'agost per tal que presentin les seves sol·licituds les agències de viatges que vulguin compartir les seves estructures funcionals en un únic local (fins a dues per local).
- Reunió de Ministres de Turisme del Mercosur per tractar la situació dels seus països davant la pandèmia de la covid-19 i l'**homologació de protocols de bioseguretat** en l'àmbit de Mercosur.

MERCAT: BRASIL

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

- El 22 de maig el Govern federal del Brasil **va prorrogar 30 dies més** el tancament de les fronteres per aire, terra i aigua. La restricció no s'aplica al tràfic comercial, que es manté en funcionament.

La restricció no s'aplica als ciutadans brasilers, nascuts o naturalitzats, als immigrants amb residència permanent en territori brasiler i als professionals estrangers en una missió al servei d'una organització internacional, entre d'altres.

Mobilitat

Les autoritats estatals i municipals de São Paulo van anunciar un pla de cinc nivells per reobrir l'activitat comercial a partir de l'1 de juny. La ciutat de São Paulo obrirà en el nivell 2, el que permet que es reprenquin algunes activitats immobiliàries i de compres, mentre que els municipis de la regió metropolitana circumdant romandran en el nivell 1, en què només poden operar serveis essencials i projectes de construcció.

S'han relaxat les mesures de distanciament social a l'estat de Rio de Janeiro, tot i que és el segon estat del Brasil més castigat per la pandèmia.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- El Ministeri de Turisme aporta 500 milions de dòlars per finançar empreses del sector. Les empreses turístiques ja poden tenir accés a una part de la primera entrega dels 5.000 milions de dòlars assignats pel Govern federal al Fons General de Turisme (Fundo Geral de Turismo, Fungetur) i posar-los a disposició de les entitats financeres acreditades pel Fons. L'únic criteri definit pel Ministeri és que les empreses de serveis turístics han d'estar registrades a Cadastur (sistema de registre per a particulars i empreses que treballen en el sector turístic).
- El Govern federal reforça les mesures sanitàries en el sector de l'aviació civil amb l'objectiu d'augmentar la seguretat dels passatgers i els empleats, a més de preparar-se per a la represa del sector.
- Segons un estudi de l'Associació Brasileira d'Operadors de Turisme (Associação Brasileira das Operadoras de Turismo, Braztoa) i la Universitat de Brasília, les destinacions nacionals es troben entre els futurs plans dels viatgers brasilers. L'estudi assenyala la importància de la seguretat dels consumidors en la represa del turisme.

MERCAT: ESTATS UNITS D'AMÈRICA (EUA)

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Continua l'alerta sanitària global de nivell 4 (el més alt) emesa el 19 de març, que recomana als americans no viatjar a l'estranger a causa de l'impacte de la COVID-19.

Continuen les restriccions de moviment d'entrada al país. Els EUA han tancat les fronteres amb el Canadà i Mèxic fins al 22 de juny, i no es permet l'entrada d'estrangers procedents dels països de la zona Schengen, del Regne Unit, d'Irlanda, de la Xina i de l'Iran. A final de maig els EUA han afegit el Brasil a la llista anterior. Aquesta prohibició s'allargarà fins que el president no en determini la finalització. Els ciutadans americans o residents permanents que tornen des d'algun d'aquests països han de fer 14 dies d'aïllament a casa.

Transport aeri

En aquests moments no hi ha vols directes entre els EUA i Barcelona. De cara als propers mesos, les úniques connexions programades són:

- American Airlines: JFK (1 d'agost), Chicago (7 de juliol), Miami (25 d'octubre)
- United Airlines: Newark (25 d'octubre)
- Delta: JFK (25 d'octubre)

A final de maig, el 73% dels vols tenien una ocupació inferior al 50%. Per animar els consumidors a viatjar en avió, el grup Airlines for America, que agrupa les principals companyies aèries, ha llençat una campanya de promoció amb l'eslògan "Fly Healthy, Fly Smart" ('Volar saludable, volar intel·ligent'), que explica les diverses mesures que estan prenent les companyies aèries per garantir la seguretat dels passatgers.

Amb la reobertura de la majoria d'estats, ha augmentat la mobilitat en general i també el nombre de passatgers d'avió. El 31 de maig van passar pels controls de seguretat dels aeroports un total de 353.261 persones, la xifra més elevada des de l'inici de les restriccions per la COVID-19 el 22 de març, però un 86% per sota del nivell de fa un any.

L'Administració Federal d'Aviació (Federal Aviation Administration, FAA) ha publicat una guia de seguretat per a les companyies aèries i el seu personal, que es pot consultar [aquí](#). També, l'Associació Internacional del Transport Aeri (International Air Transport Association, IATA) ha publicat un pla amb les precaucions que cal prendre als avions i als aeroports; es pot consultar [aquí](#).

Creuers

Les autoritats sanitàries dels EUA han posat el nivell d'alerta 3 per als viatges en creuers (oceànics i de riu) i recomanen no fer-ne per l'alt risc d'infecció i, si se'n fan, passar 14 dies de quarantena en tornar a casa.

Des del 9 d'abril hi ha una ordre de no navegar per a tots els creuers, que només s'aixecarà en un dels tres casos següents: quan el Govern declari la fi de la pandèmia; quan el Centre de Control i Prevenció de Malalties (Center for Disease Control and Prevention, CDC) cancel·li aquesta ordre, o quan passin 100 dies des de la data de publicació de l'ordre.

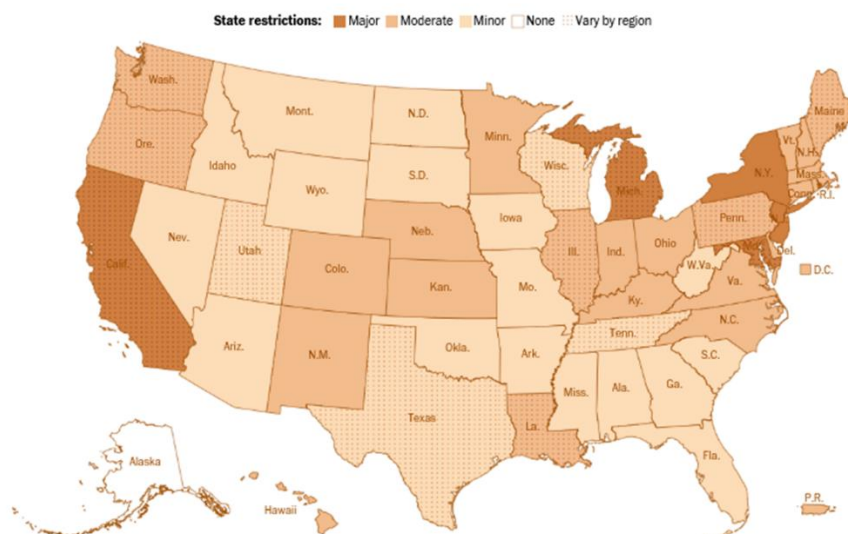

Més de 60 passatgers del creuer Grand Princess han presentat una denúncia contra l'empresa Carnival per negligència en la gestió del brot de COVID-19 en aquesta nau. El ministre de Transport del Canadà ha anunciat la prohibició, fins al 31 d'octubre, que qualsevol vaixell de més de 100 persones atraqui en aigües canadenques.

Mobilitat

En aquests moments tots els estats han aixecat les mesures de confinament, tot i que hi ha moltes diferències entre els estats pel que fa a les restriccions de moviment i les activitats permeses.

Situació de reobertura dels estats, 4 de juny de 2020:

Font: *The Washington Post*.

El 16 d'abril, el Govern nord-americà va publicar una guia per a l'obertura del país, en tres fases, que no conté calendari sinó recomanacions i criteris. S'hi destaca:

- Fase 1: mantenir la distància social, evitar grups de més de 10 persones, i minimitzar els viatges no essencials i fomentar el teletreball.
- Fase 2: maximitzar la distància física entre individus en públic i evitar grups de més de 50 persones; es poden tornar a fer viatges no essencials.
- Fase 3: les persones de risc baix poden tornar a interactuar socialment, tot i que han de minimitzar el temps en entorns amb molta gent.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

La US Travel Association ha publicat una guia amb recomanacions d'higiene i seguretat per a les empreses turístiques de cara a la represa de les seves activitats. Es pot consultar [aquí](#).

S'estima que l'economia es reduirà entre el 6% i 7% aquest any i que la taxa d'atur es mantindrà per sobre del 10% en els propers mesos. 38,6 milions d'americans s'han apuntat a l'atur en les darreres 9 setmanes. El 38% de tots els aturats del mes d'abril provenien del sector turístic. La taxa d'atur en el sector turístic és actualment del 51%.

Previsions de demanda i actituds envers els viatges

Segons l'enquesta d'Oxford Economics, la darrera setmana de maig la despesa en viatges va créixer el 13%. Tot i ser la quarta setmana consecutiva d'augment, la despesa encara està un 84% per sota del nivell de l'any passat. La nota positiva és que el 46% dels americans diuen que estan planificant algun tipus de viatge per al període comprès entre final de maig i el 4 de juliol.

Les enquestes de Destinations Analysts permeten veure l'impacte que la COVID-19 ha tingut en el sector turístic. A final de maig, el 45% dels enquestats declara que aquest any viatjarà menys (al gener, només ho deia el 9%) i el 47% preveu gastar menys en viatges (al gener, només l'11%). A més, només el 27% diu ara que fer un viatge és una prioritat en el seu pressupost per a aquest any, mentre que fa 4 mesos ho pensava el 70%. I 7 de cada 10 americans que ha posposat un viatge per culpa de la COVID-19 encara no l'ha planificat de nou. En la mateixa enquesta, el 37% declara que no viatjarà fins que no hi hagi una vacuna. Una tercera part dels que viatgen en avió creuen que anar en avió es "molt insegur" i una quarta part pensa que és "una mica insegur". Bona part dels americans no pensa viatjar en avió abans del 2021.

Tot i la incertesa i la por, amb el pas de les setmanes el sentiment és de més optimisme i confiança envers els viatges. En l'enquesta de principis de juny, més de la meitat dels enquestats creu que és segur fer un viatge en cotxe (a mitjan abril només ho pensava el 40%); quasi la meitat creu que és segur viatjar per visitar amics i família (a mitjan abril, menys del 40%); el 35% creu que és segur dormir en hotels (a l'abril, el 20%). Les preferències de viatges són: visitar amics i familiars (43%), fer un viatge en cotxe (35%), estar-se a un complex turístic de platja (34%) i visitar un parc nacional (24%). Un de cada cinc americans ha començat a viatjar o està a punt de fer-ho, i aquests estan menys preocupats pel virus i prioritzen tenir noves experiències.

Aquesta confiança més gran es manifesta també en l'enquesta de Longwoods International, en la qual, per primera vegada des del mes de març, menys de la meitat dels americans respon que la pandèmia afectarà significativament els seus plans de viatge. El 27 de maig ho diu el 47% de les persones enquestades, enfront del 67% de l'1 d'abril.

MERCAT: ÀSIA-PACÍFIC

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Resum de l'estat de restriccions de moviments i de la connectivitat aèria amb Catalunya:

PAÏSOS	CONFINAMENT	RESTRICCIONS D'ENTRADA AL PAÍS	RESTRICCIONS DE SORTIDA DEL PAÍS
AUSTRÀLIA	En procés de desconfinament	✓	✓
NOVA ZELANDA	✗	✓	✓
COREA DEL SUD	Desconfinament en curs, tot i que amb algunes limitacions	Parcial, amb quarantena de 14 dies (es necessita visat)	✗
JAPÓ	✗ S'ha aixecat l'estat d'emergència a les 47 prefectures	✓ (111 països tenen vetada l'entrada al país)	✗
SINGAPUR	En procés de desconfinament, fins a final de juny	✓ Està permès fer trànsit aeri al país	✗
COMPANYIES	ESTAT DE LES OPERACIONS	PREVISIÓ DE REPRESA DE VOLS	
ASIANA AIRLINES	Vols suspesos des del 4/3/2020	Represa dels vols possiblement al juny o al juliol	
KOREAN AIR	Vols suspesos des del 4/3/2020	Represa dels vols possiblement al juny o al juliol	
SINGAPORE AIRLINES	Vols suspesos des del 16/3/2020	Previsió de la represa del vol a Barcelona l'11 de juny, amb un vol setmanal	

El símbol ✗ es refereix al fet que no hi ha confinament ni es restringeixen les sortides a l'estranger. El símbol ✓ indica que sí que s'apliquen restriccions tant d'entrada com de sortida del país.

Entrada i sortida

- **Austràlia:** tot i que té tancades les fronteres per l'aplicació de la Biosecurity Act 2015 des del 20 de març, està treballant amb el Govern de Nova Zelanda per obrir les fronteres amb aquest país. Es crearia un *travel bubble* ('bombolla de viatge') a partir de final de juny o començament de juliol. Això marcarà la finalització de la política de les quarantenes, i la implementació de nous protocols que han de minimitzar els riscos de rebrotos de contagis; aquest podria ser un primer model a seguir a escala internacional. Altres illes del Pacífic Sud (Fiji, Vanuatu, les illes Salomó i les illes Cook, amb poca o nul·la afectació per la COVID-19) també podrien afegir-se a aquesta categoria nova de destinacions accessibles. El Japó també podria obrir fronteres amb Austràlia en els propers mesos (setembre o octubre). L'obertura a la resta de destinacions, sobretot les europees, encara queda lluny a l'horitzó; possiblement cap a començament del 2021. El grup operatiu Tourism Restart Taskforce, recentment creat, ha plantejat un cronograma sobre la reobertura del país, en 6 etapes:

Font: Travel Daily, 26 de maig de 2020.

Amb aquestes perspectives d'obertura, es preveu un *boom* en la modalitat de *staycation* ('quedar-se a casa') a les principals ciutats australianes i, sobretot, l'hoteleria de luxe és la que més reserves està experimentant. Com que des de l'1 de juny ja es permeten les concentracions d'entre 20 i 50 persones per menjar fora de casa als estats de Victòria (Melbourne) i de Nova Gal·les del Sud (Sydney), molts hotels han aprofitat per reobrir les instal·lacions de restauració.

- **Nova Zelanda** té tancades les fronteres des del 19 de març, però, tal com s'indica en l'apartat d'Austràlia, podria obrir-les de manera selectiva a partir de final de juny o juliol. Tanmateix, no es preveu que fins d'aquí a uns 10 o 12 mesos es puguin reprendre els viatges de més llarga distància.
- **Corea del Sud**, des de l'1 de juny, exigeix als residents estrangers que hi viuen amb permisos de llarga estada que sol·licitin autorització de tornada al país abans d'emprendre cap viatge a l'estranger. Continuen les restriccions aplicades a les arribades internacionals: uns 14 dies de quarantena. El país s'ha obert al moviment de viatges de negocis amb 10 regions xineses, sota mesures particulars de control, com donar negatiu en el test de la COVID-19 quan s'arriba al país. Tanmateix, la recomanació del Govern perquè no es viatgi a l'estranger s'ha allargat fins al 19 de juny.
- Al **Japó**, continua vigent la prohibició d'entrada al país, des del 30 de març. Tanmateix, es comença a parlar de possibles corredors bilaterals d'entrada i de sortida amb països de la zona que tinguin un estat similar de control de la pandèmia: Nova Zelanda, Austràlia, Vietnam i Tailàndia. En un intent clar de poder començar a reactivar l'economia del país, el Govern està considerant permetre l'entrada de viatgers de negocis si aquests se sotmeten a un test abans de la sortida del país d'origen i quan arribin al Japó. Un cop dins del país, els visitants tindran limitació de moviments: només podran estar-se a la seva residència o al lloc de

treball i tindran prohibit l'ús del transport públic. Els ciutadans japonesos que retornen al Japó estan obligats a fer una autoquarantena de 14 dies, encara que hagin donat negatiu en el test de la COVID-19 quan han entrat al país.

- **Singapur**, a partir del 2 de juny, permet desplaçar-se pel país, sota fortes mesures de control. Així mateix, a partir del 8 de juny, s'obre un carril ràpid (*fast-lane*) per a l'entrada de viatgers de negocis essencials de 6 regions de la Xina continental, previ test COVID-19, descàrrega de l'aplicació de rastreig (TraceTogether) i indicació obligatòria de l'itinerari previst durant l'estada al país. A partir de la fase 3, es preveu permetre l'entrada al país d'altres nacionals de països de la zona d'Àsia-Pacífic. Europa no estaria encara en aquest primer cercle de països. Tanmateix, Singapore Airlines ha anunciat ja la represa del vol entre Singapur i Barcelona a partir de l'11 de juny, amb un Airbus A350 i amb una freqüència setmanal, amb sortida des de Singapur els dijous i amb tornada des de Barcelona els dissabtes. Aquest anunci coincideix amb la propera obertura de l'aeroport de Changi per als trànsits i la voluntat del país de començar a permetre ja viatges de negocis essencials. A sota, el detall de les rutes internacionals que la companyia de Singapur reprèn entre juny i juliol:

Font: www.mainlymiles.com.

Mobilitat

- El pla de desconfinament del govern d'**Austràlia** té tres fases i s'espera que culmini cap al mes de juliol, en funció dels diferents nivells dels estats federals. Els viatges domèstics podrien ser permesos per a les vacances escolars de juliol. Els cafès, els restaurants i els bars es van obrir a mitjan mes de maig i ja es permeten les trobades a l'exterior de grups de fins a 10 persones. Les piscines també estan obertes amb certes restriccions. El Centre for Aviation preveu una recuperació al voltant del 60% de la capacitat de vols domèstics de cara a Nadal. Per fases, es preveu una recuperació del 37% de la capacitat a final de juliol, en comparació amb el total de l'any anterior durant el mateix període; d'un 49% cap a octubre, i d'un 60% al desembre. A escala internacional, es preveu, cap a final de juliol, una capacitat de trànsit aeri encara del -92% comparada amb la de l'any anterior, del -86% cap a final d'octubre i del -85%, cap al desembre. Austràlia ha activat una aplicació mòbil, COVIDSafe, per a la localització de possibles focus de rebrots, que acumula ja més de 5 milions de descàrregues. A mesura que es vagin obrir les fronteres, s'espera que augmenti el nombre d'australians que confiïn en aquest dispositiu, inspirat en el model aplicat a Singapur (TraceTogether).

- **Nova Zelanda**, des del 13 de maig, està en estat d'alerta 2/4: [mesures del desconfinament](#). Des del 25 de maig, ja es permeten trobades socials fins a 100 persones, i des del 29 de maig es permeten les celebracions d'actes religiosos, sempre sota unes mesures de distanciament social estrictes. Nova Zelanda està llesta per adaptar també la introducció d'una aplicació que permeti el rastreig de possibles nous casos de COVID-19, en la mateixa línia del que ha portat a terme el govern d'Austràlia.
- A **Corea del Sud**, des del 28 de maig s'ha reulat en mesures de relaxament i s'han establert noves condicions més estrictes de distanciament social degut a l'aparició de nous brots. Museus, parcs i galeries d'art estaran tancades dues setmanes (fins a l'11 de juny, almenys). Així mateix, s'ha requerit a les empreses que reimplantin el teletreball i la flexibilitat laboral, entre altres mesures. El Govern ha demanat als ciutadans que evitin aglomeracions o trobades, cosa que inclou bars i restaurants, i al mateix temps s'han establert mesures de vigilància i de quarantenes als centres religiosos. Es manté l'obligatorietat de l'ús de mascaretes dins del transport públic. A partir del 10 de juny, els clients de bars, karaokes, clubs, discoteques i gimnasos, entre d'altres, hauran de registrar-se amb un codi QR.
- El **Japó** va aixecar l'estat d'emergència a tot el territori el 28 de maig. Cada prefectura ha dissenyat un pla de desescalada en funció dels graus de contagi i de la càrrega del seu sistema de salut. Ara mateix, s'han obert parcs i equipaments públics, tot i que amb mesures de control de l'aforament. Les escoles també han obert el dia 1 de juny, tot i que ho fan al 40%. Els alumnes van a escola només dos dies a la setmana. En data 4 de juny el Govern de Tokio ha emès una "[Alerta Coronavirus](#)" perquè hi ha hagut un repunt de casos a les zones d'oci nocturn.
- A **Singapur**, s'han establert 3 fases de desescalada i la primera s'ha iniciat el dia 2 de juny. A la fase 1, que es preveu que duri unes dues setmanes, els negocis considerats essencials i especialitzats poden reprendre l'activitat. Per a la resta de feines, s'haurà de prioritzar encara el teletreball. Les escoles han reobert, tot i que es combina alternativament l'assistència presencial dels alumnes i el seguiment telemàtic de les classes des de casa. Durant la fase 2, s'obriran restaurants, piscines, gimnasos i altres comerços, i es permetran trobades d'un màxim de 5 persones a l'exterior i visites a casa també d'un màxim de cinc convidats. A partir de llavors, la nova normalitat exigirà controlar aglomeracions de gent i extreure les condicions d'higiene fins que s'arribi a la fase 3 de la desescalada.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

- A **Austràlia**, l'estat federal de Queensland ha activat l'[Small Business Grant Program](#) per a la lluita contra els efectes econòmics de la COVID-19. Per altra banda, el Consell d'Operadors Turístics Australians (Council of Australian Touroperators, CATO) està en converses amb la Federació Australiana d'Agents de Viages (Australian Federation of Travel Agents, AFTA) perquè el programa [JobKeeper](#) es pugui perllongar més enllà del mes de setembre. Aquest aspecte és molt important si es té en compte que, abans de la pandèmia, els operadors turístics australians donaven feina a jornada completa a uns 6.100 treballadors, i a uns 1.400 a temps parcial, un total de 7.500 llocs de feina al país. Això equivaldria, segons la mitjana salarial al país estipulada per l'Oficina Australiana d'Estadística (Australian Bureau of Statistics), a uns 575 milions de dòlars australians (uns 354 milions d'euros) en remuneracions directes del sector. Uns altres 7.600 llocs de treball més de l'activitat turística d'Austràlia es generen a l'estranger. Fins ara, només uns 4.100 llocs de treball han quedat coberts pel

JobKeeper, amb 800 que no han estat considerats com a elegibles per rebre ajuts. Arran de la crisi sanitària, ja s'han perdut uns 2.600 llocs de treball (un 35% de la massa salarial preexistent).

- A **Nova Zelanda**, el 25 de maig s'ha activat una assignació setmanal per a les persones que han perdut el lloc de treball, amb un import de 490 dòlars neozelandesos (uns 280 euros) lliures d'impostos i per una durada de 12 setmanes. El total d'aquest programa de suport temporal d'ingressos està valorat en uns 570 milions de dòlars locals (uns 326 milions d'euros).
- A **Corea del Sud**, el Govern, a banda de les mesures anunciades el dia 22 d'abril (vegeu el resum anterior), ha comunicat un nou estímul de 76 bilions de won (55.000 milions d'euros) per dinamitzar l'economia després de la pandèmia. El focus d'aquest nou estímul es promou la digitalització, les xarxes 5G i la intel·ligència artificial en les indústries menys desenvolupades, al mateix temps que es pretén que les empreses manufactureres esdevinguin més eficients energèticament. Una part d'aquest estímul també serà utilitzada per retenir el talent i per expandir una cobertura de seguretat social universal. Per altra banda, el Govern vol accelerar la recuperació mitjançant altres pressupostos per promoure el consum (cupons de descompte). També s'està considerant reduir l'impost al consum en els cotxes per al segon semestre del 2020 i oferir una reducció d'impostos a les empreses amb la finalitat d'afavorir una inversió superior a la mitjana dels tres últims anys.
- Al **Japó**, el passat 26 de maig es van anunciar els detalls de la [segona onada d'estímuls](#) a l'economia. Aquesta, com l'anterior, serà de 117 bilions de iens (uns 950.000 milions d'euros, l'estímul més gran aplicat en tot el món durant aquesta crisi). D'aquest paquet de 117 bilions de iens, 33 bilions (300.000 milions d'euros) seran despesa directa i la resta serà en forma de productes financers per a empreses. A banda, el Govern ha anunciat que està considerant una campanya anomenada "[Go To Travel Campaign](#)" per potenciar el turisme domèstic, que podria representar una subvenció del viatge fins al 50% del cost i que podria començar a aplicar-se a partir del mes de juliol. Així mateix, els patronats de turisme locals estan iniciant campanyes per promoure el turisme intern i molts operadors que estaven especialitzats en viatges internacionals estan, ara per ara, creant nous programes pensats per a una clientela nacional.
- A **Singapur**, el dia 26 de maig el vicepresident del Govern va anunciar una quarta [nova mesura \(Fortitude Budget\) de 33.000 milions](#) de dòlars de Singapur (21.000 milions d'euros) per donar suport al manteniment de llocs de treball i a les empreses amb dificultats a causa de la crisi. L'actual mesura de suport, Job Support Scheme (JSS), garanteix el 75% del salari dels treballadors fins a final d'agost de 2020. Una altra mesura, SGUnited Jobs & Skills Package, crearà fins a 40.000 llocs de treball (entre sector públic i privat). Així mateix, les empreses seran incentivades a contractar treballadors locals que segueixin un programa formatiu específic. El Govern cobrirà fins al 20% del cost del treballador durant 6 mesos.

MERCAT: XINA

RESTRICCIONS DE MOVIMENT

Entrada i sortida

Segueix vigent el tancament de la frontera de la Xina a tots els visitants estrangers que es va iniciar el 28 de març.

Segueix vigent la política de “cada línia aèria, un país, una ruta, no més d'un vol setmanal” imposada a partir del mes d'abril per l'Administració Nacional d'Aviació Civil de la Xina.

Air China ha mantingut el vol Pequín-Madrid dels dissabtes durant el mes de juny, mentre que tots els vols directes de Barcelona a la Xina han estat suspesos (Pequín, Xangai i Hong Kong).

A la roda de premsa habitual celebrada el 2 de juny, el ministre de Sanitat del Govern de Hong Kong va anunciar que la mesura de quarantena obligatòria per als visitants procedents de la part continental, Macau i Taiwan s'allargaria fins al 7 de juliol, i la mateixa mesura per als procedents de tots els altres orígens s'allargaria fins al 18 de setembre, a causa de fins a nou casos locals nous de COVID-19.

L'Estat espanyol només manté obert el centre de visats de Pequín. El Regne Unit ha reobert a partir de l'1 de juny quatre centres de visats (Pequín, Xangai, Canton i Chongqing).

Itàlia ha reobert parcialment, a partir del 3 de juny, els tres centres de visats amb més volum de sol·licituds abans de la pandèmia (Pequín, Xangai i Canton).

Mobilitat

A partir del 8 de juny, pràcticament tots els alumnes dels estudis primaris i secundaris del país, excepte els dels primers dos anys d'estudis primaris, tornen a l'escola.

MESURES DEL SECTOR TURÍSTIC

Segueix vigent la prohibició d'operar turisme emissor que va començar el 28 de gener, però ja estan permeses les activitats turístiques dins de la mateixa província.

El dia 29 de maig l'agència de viatges virtual més gran del mercat xinès, Ctrip, va publicar el resultat financer del primer trimestre del 2020: facturació de prop de 670 milions de dòlars USA, que significa aproximadament el 42% menys en comparació amb el mateix període del l'any anterior .

Inauguració a Xangai, el 29 de maig, del primer parc temàtic a Àsia, The Smurfs ('Els barrufets'), que ocupa un terreny de 30.000 metres quadrats. Recordem que tot el Disney Resort de Xangai ja està reobert al públic des del passat 11 de maig.

Segons un comunicat emès per Marriott China el 2 de juny, tots els establiments del grup a la Xina ja han reobert amb una taxa mitjana d'ocupació al voltant del 40%.